

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS IVADAS

1. Bendra informacija.

Plungės rajono savivaldybės 2019 metų socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132, Socialinių paslaugų išvystymo normatyvais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 „Dėl Socialinių paslaugų išvystymo normatyvų patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais.

Socialines paslaugas Plungės rajono savivaldybės gyventojams planuoja ir organizuoja Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius. Socialinių paslaugų teikėjai – Savivaldybės, valstybės socialinių paslaugų įstaigos bei visuomeninės organizacijos. Socialinės paramos skyrius, siekdamas organizuoti ir teikti geros kokybės paslaugas gyventojams, sistemingai ir kompleksiskai vertina savivaldybės gyventojų poreikius socialinėms paslaugoms, planuoja realias jų plėtros apimtis, nustato savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

Identifikuojant Plungės rajono savivaldybės pagrindines socialines problemas, remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamais duomenimis, Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos, Buhalterinės apskaitos skyrių kaupiamais duomenimis, taip pat Plungės rajono seniūnijų, socialinių paslaugų įstaigų ir nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų pateiktais duomenimis.

Plungės rajono savivaldybės 2019 metų socialinių paslaugų planas atitinka Plungės rajono savivaldybės 2010 - 2020 metų Strateginio plėtros plano 1 prioriteto „Rajono infrastruktūra“ 1.4. tikslą „Padidinti socialinio sektoriaus viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą“ ir šio tikslo uždavinius, taip pat atitinka Plungės rajono savivaldybės 2019 - 2021 metų Strateginio veiklos plano pirmojo tikslo „Ugdyti išsilavinusią ir kultūrą puoselėjančią bendruomenę socialiai saugioje aplinkoje“ 04 „Socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programą“. Remiamasi Plungės rajono sveikatos ir socialinių paslaugų plėtros galimybių studija.

Šiame plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai.

Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmenis, šeimas, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės socialiniam saugumui užtikrinti. Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį.

Svarbiausi socialinių paslaugų plėtros tikslai:

- mažinti socialinę atskirtį;
- didinti socialinių paslaugų prieinamumą;
- plėsti socialines paslaugas senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims ir jų šeimoms;
- kurti ir plėtoti bendruomenines socialines paslaugas vaikams, likusiems be tėvų globos;
- teikti kompleksines paslaugas šeimoms ir jų vaikams;

- plėsti paslaugų tinklą ir formuoti vieningą kompleksinę socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo sistemą.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai.

2019 metų Socialinių paslaugų plano parengimą organizavo Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius. Rengiant planą, dalyvavo socialines paslaugas teikiančių įstaigų vadovai, socialiniai darbuotojai.

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės, ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas.

Plungės rajono savivaldybės privalumais laikoma palyginti patogi geografinė padėtis, Klaipėdos uosto įtakos zona, magistralės Šiauliai-Palanga, Tauragė-Mažeikiai, turizmo plėtrai tinkami gausūs rekreaciniai ištekliai. Rajono plotas -110 540 hektarų.

Rajone yra: 1 miestas – Plungė;

4 miesteliai: Alsėdžiai, Kuliai, Plateliai ir Žemaičių Kalvarija;

206 kaimai;

11 seniūnijų: Alsėdžių, Babrungo, Kulių, Nausodžio, Paukštakių, Platelių, Stalgėnų, Šateikių, Žemaičių Kalvarijos, Žlibinų ir Plungės miesto.

4.1 Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis:

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų skaičius				
		2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Gyventojų skaičius	36 052	35 514	34 737	33 749	33 279
	iš jų:					
1.1	mieste	18 904	18 593	18 014	17 318	16 945
1.2	kaime	17 148	16 921	16 723	16 431	16 334
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:					
2.1	pensinio amžiaus gyventojų	7 976	7 836	7 749	7 688	7 602
2.2	darbingo amžiaus gyventojų	22 390	22 120	22 016	20 339	20 614
2.3	neįgaliųjų skaičius	2 611	2 551	2 551	2 432	2 338
2.4	vaikų iki 18 metų, iš jų:	6 953	7 304	6 527	5 722	5 063
2.4.1	vaikų su negalia	206	208	208	223	244
2.4.2	globojamų (rūpinamų) vaikų	119	98	99	97	75
3.	Socialinės rizikos šeimos, esančios VTAS apskaitoje	154	156	165	177	195
3.1	vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	351	340	363	403	404

2019 metų pradžioje, Statistikos departamento duomenimis, Plungės rajono savivaldybėje gyveno 33 279 gyventojai. Rajono centre – Plungėje – gyvena apie 50,9 proc. visų savivaldybės gyventojų, 49,1 procento gyvena seniūnijų centruose ir kaimuose. Plungės rajone nemažą gyventojų dalį sudaro pagyvenę ir neįgalūs asmenys. Palyginti su bendru rajono gyventojų skaičiumi, jie sudaro 30,0 procentų. Tai žmonės, kuriems reikalingos kompleksiskai teikiamos socialinės paslaugos.

Plungės rajono savivaldybėje dėl mažo vaikų gimstamumo ir didelio žmonių mirtingumo nuolat mažėja gyventojų skaičius. Socialinės paramos skyriaus duomenimis, 2018 metais užregistruoti 409 gimusieji vaikai ir 465 mirę asmenys:

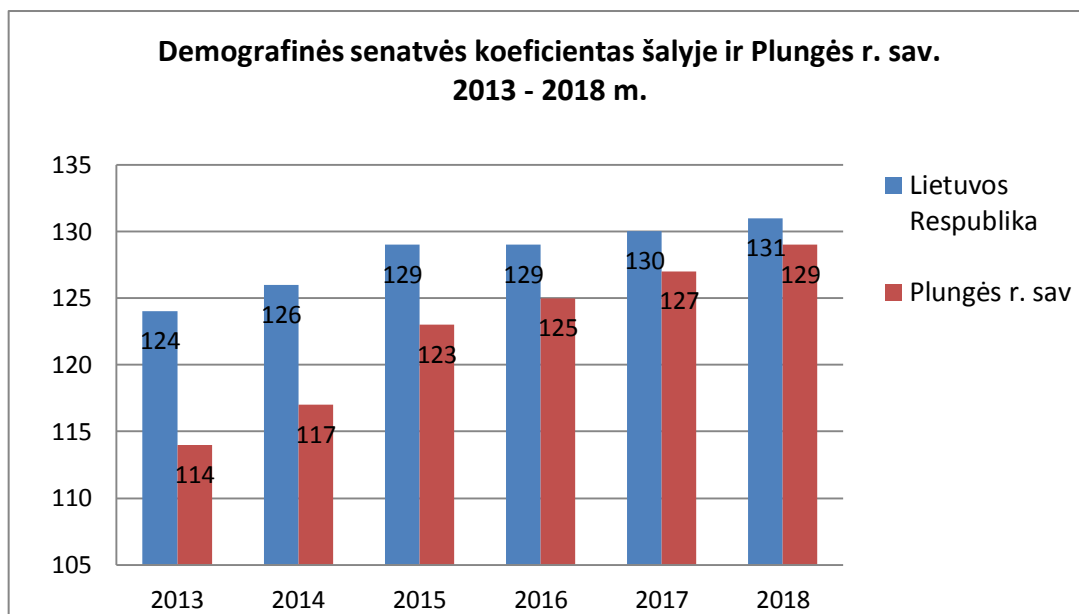
2014 – 2018 metų gyventojų prieaugis

<i>Rodikliai</i>	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Gimė vaikų	372	449	433	423	409
Mirė asmenų	481	494	479	455	465
Prieaugis (vnt.)	-109	-45	-46	-32	-56

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai.

Plungės rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį lemia panašūs veiksniai: visuomenės senėjimas, negalia, emigracija, socialinė rizika, nedarbas.

4.2.1. Visuomenės senėjimas. Šį veiksnių atspindi demografinis senatvės koeficientas, kuriuo nustatomas pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus. Plungės rajono savivaldybėje per 2013-2018 metų laikotarpį demografinis senatvės koeficientas nuolat didėjo, tačiau yra mažesnis už Lietuvos Respublikos vidurkį. Spartūs amžiaus struktūros pokyčiai turi įtakos naujų socialinių problemų atsiradimui, didėja poreikis socialines paslaugas teikti vyresnio amžiaus asmenims.

4.2.2. Negalia. Neįgalieji ir pensinio amžiaus asmenys – tai viena labiausiai pažeidžiamų asmenų grupė, reikalaujanti pagalbos. Vienas iš socialinių paslaugų tikslų – asmens (šeimoms) socialinių ryšių su visuomene palaikymas, socialinės atskirties įveikimas nepaisant turimos negalios. Negalia sąlygoja poreikį bendrosioms, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugoms, aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymą neįgaliųjų poreikiams. Įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti paslaugas pagyvenusiesiems ir neįgaliesiems bei jų šeimoms, užtikrinti lygias galimybes jiems dalyvauti visose gyvenimo srityse.

Neįgaliųjų ir pensinio amžiaus asmenų skaičius nuolat kinta, įstatymo nustatyta tvarka jiems yra įvertinami specialieji poreikiai socialinėms paslaugoms gauti, nustatomi specialiųjų poreikių lygiai ir išduodami neįgaliojo pažymėjimai. Nuo 2019 m. sausio 1 d. asmenims specialiuosius poreikius ir specialiųjų poreikių lygį jiems nustato bei neįgaliojo pažymėjimus išduoda Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniai skyriai (NDNT).

2014 – 2018 metais asmenims buvo nustatyti specialieji poreikiai:

		2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Asmenų skaičius, kuriems	487	888	1297	1268	1518

	nustatytas:					
1.1	specialusis nuolatinės slaugos poreikis	228	459	561	514	650
1.2	specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	259	429	736	754	868
2.	Asmenų skaičius, kuriems nustatyti specialiųjų poreikių lygiai:	289	268	243	205	218
2.1	didelių specialiųjų poreikių lygis	238	213	195	162	162
2.2	vidutinių specialiųjų poreikių lygis	50	54	48	43	55
2.3	nedidelių specialiųjų poreikių lygis	1	1	0	0	1

4.2.3. Socialinė rizika – tai veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių asmenys patiria ar yra pavojus patirti jiems socialinę atskirtį: suaugusiųjų socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti vaikus (įvaikius) stoka ar nebuvimas; vaikų (įvaikių) visapusiško fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi ir saugumo sąlygų neužtikrinimas; psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta; smurtas; įsitraukimas ar polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiklą; piktnaudžiavimas narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, alkoholiu, priklausomybė nuo narkotinių, psichotropinių medžiagų, alkoholio, azartinių lošimų; elgetavimas, valkatavimas, skurdas ir benamystė; motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas.

Šeimoms, patiriančioms socialinę riziką, yra paskiriamos ir teikiamos socialinės priežiūros paslaugos. Šeimų skaičius nuolat didėja dėl visuomenės skiriamos didesnio dėmesio probleminėms šeimoms ir vaikų nepriežiūrai.

Skaičius šeimų, kurioms 2015-2019 metais teikiamos socialinės priežiūros paslaugos

Eil. Nr.		2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius	156	165	177	195	200
2.	Vaikų, augančių šiose šeimose, skaičius	340	363	403	404	410

Siekama sukurti tokį socialinių paslaugų tinklą, kad būtų galima sumažinti šeimų patiriamas neigiamas socialines problemas.

Plungės rajono savivaldybėje, 2019 m. kovo mėnesio duomenimis, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas šeimoms, patiriančioms socialinę riziką, teikia 16 socialinių darbuotojų ir 5 atvejo vadybininkai, iš kurių 10 darbuotojų dirba kaimiškose seniūnijose, 7 socialiniai darbuotojai ir 5 atvejo vadybininkai - Plungės socialinių paslaugų centre. Socialiniai darbuotojai dirba tiesioginį socialinį darbą ir betarpiškai kontaktuoja su šeima ir vaikais, suteikia reikalingą informaciją, žinias, padeda ugdyti socialinius įgūdžius, tarpininkauja dėl pagalbos gavimo.

Nuo 2018 m. liepos 1 d. pagalbą vaikams ir jaunuoliams koordinuoja atvejo vadybininkai. Atvejo vadybininkas koordinuoja kompleksinės pagalbos vaikui ir jo atstovams organizavimą bei teikimą, siekiant jiems padėti įveikti iškilusius socialinius sunkumus, kurių sėkmingas sprendimas sudarytų prielaidas išvengti galimų vaiko teisių pažeidimų ir sudarytų sąlygas savarankiškai užtikrinti vaiko teises bei teisėtus interesus.

Atvejo vadybos procesą koordinuoja Plungės socialinių paslaugų centre dirbantys atvejo vadybininkai, kurių skaičius 2019 metai padidėjo iki 5 darbuotojų.

Socialinę riziką patiriantys asmenys dažniausiai neturi gyvenamojo būsto, piktnaudžiauja alkoholiu, smurtauja, vykdo nusikalstamą veiklą ir yra visiškai praradę gebėjimą savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu. Jie sunkiai prisitaiko prie socialinėse įstaigose keliamų vidaus tvarkos taisyklių.

4.2.4. Nedarbas. Nedarbas siejamas su asmens (šeimos) mažomis pajamomis, negebėjimu apsirūpinti pirmos būtinybės ir kitomis prekėmis, apmokėti mokesčių, sveikatos draudimo nebuvimu. Plungės rajono savivaldybėje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų santykis yra mažas. 2019 m. sausio 1 d. nedarbo lygis sudarė 7,1 proc., ir jis yra mažesnis, palyginti su Telšių apskrities bei šalies vidurkiais.

Bedarbių santykis su darbingo amžiaus gyventojais sausio 1 d. (proc.)

Nedarbo lygis (proc.)	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Plungės rajono savivaldybė	8,7	8,0	7,1	6,5	7,1
Rietavo savivaldybė	8,1	7,5	6,8	6,5	7,4
Vidutiniškai Telšių apskrityje	11,1	9,7	8,7	8,3	8,9
Vidutiniškai Lietuvoje	9,5	8,7	8,1	7,9	8,5

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Plungės skyriuje 2019-01-01 buvo įregistruota 2 257 ieškantys darbo asmenys, iš kurių 2 045 asmenys - bedarbiai. Tarp bedarbių žmonių moterys sudarė 52,7 proc., kaimo gyventojai - 47,9 proc., jaunesni kaip 25 metų amžiaus bedarbiai – 8,8 procento ir vyresni nei 50 m. amžiaus sudarė 41,8 procento.

2015 - 2019 metų darbo rinkos apžvalga Telšių apskrities Plungės rajono savivaldybėje (sausio 1 d.)

Rodikliai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1. Įregistruota ieškančių darbo asmenų	2382	2296	3183	1850	2257
2. Įregistruota bedarbių, iš jų:	1953	1903	3081	1602	2045
2.1. moterų	960	923	1294	842	1077
2.2. gyvenančių kaimo vietovėse	862	867	1223	729	979
2.3. jaunimo iki 25 m. amžiaus	237	206	674	173	180
2.4. vyresnių nei 50 m. amžiaus	700	356	347	339	856
3. Darbo rinkoje papildomai remiami bedarbiai	1588	1519	2084	329	1596

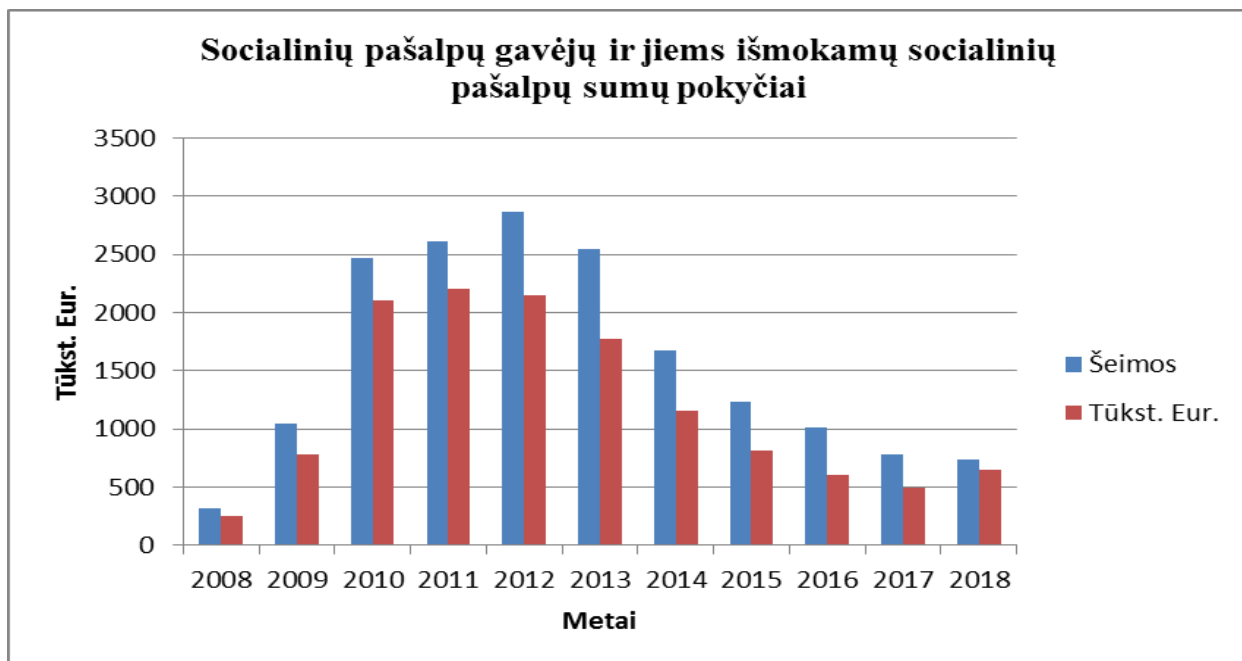
4.2.5. Migracija. Analizuojant gyventojų migraciją, remiamasi Lietuvos statistikos departamento informacija, kurioje fiksuoti tik registruotos migracijos duomenys. Šie duomenys šiek tiek skiriasi nuo realaus gyventojų judėjimo. Daugiausia emigruoja jauni ir (ar) darbingo amžiaus žmonės.

Vidaus ir tarptautinė migracija Plungės rajono savivaldybėje 2014-2018 metais:

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Atvyko asmenų	994	1009	1172	1060	1282
Išvyko asmenų	1286	1464	1871	1945	1608
Neto migracija	-292	-455	-699	-885	-326

4.2.6. Mažos pajamos. Mažas pajamas gaunantiems asmenims (šeimoms) mokamos socialinės pašalpos. Vidutiniškai 2018 metais socialinės pašalpos buvo mokamos 1 362 gavėjams, per metus išmokėta 646 709 eurai. Socialinė pašalpa buvo skiriama ne tik bedarbiams, bet ją gaudavo ir dalis dirbančiųjų šeimų, nes jų gaunamų pajamų dydis buvo mažesnis nei valstybės remiamų pajamų dydis. Asmenų (šeimų) bedarbystės ar nepriteklius atvejais teikiama ne tik

piniginė socialinė parama, bet ir socialinės paslaugos: daug dėmesio skiriama informavimui, tarpininkavimui, atstovavimui, aprūpinimui maisto produktais. Bedarbiai skatinami integruotis į darbo rinką.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą, planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę. Socialinių paslaugų tinklą Plungės rajono savivaldybėje sudaro stacionarios ir nestacionarios socialinių paslaugų įstaigos, kurios yra sukonzentruotos Plungės mieste, taip pat paslaugos, perkamos iš kito pavaldumo socialinių įstaigų.

Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų infrastruktūros analizė 2018 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ²	Gavėjų skaičius	
				Iš viso	Iš jų - finansuojamų Savivaldybės
1.	Socialinės globos namai (seniems, suaugusiems su negalia asmenims,	Plungės parapijos senelių globos namai	Religinės bendruomenės	30	30
		Žemaičių Kalvarijos „Carito“ skyriaus globos namai		23	23
		Rietavo parapijos senelių globos namai		21	21
		Kvėdarnos parapijos senelių globos namai		4	4

¹ Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus.

² Apskrities, savivaldybės, nevyriausybinų organizacijų, privačios ir kt.

	vaikams su negalia)	Viliaus Gaigalaičio globos namai	Klaipėdos r. savivaldybė	4	4
		Plungės rajono savivaldybės ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius	Plungės rajono savivaldybė	5	5
		Dienos veiklos centro Salantų padalinys	Kretingos r. savivaldybė	1	1
		Dūseikių socialinės globos namai	SADM	4	4
		Stonaičių socialinės globos namai		25	25
		Padvarių socialinės globos namai		3	3
		Prūdiškių socialinės globos namai		2	2
		Antavilių pensionatas		1	1
		Ventos socialinės globos namai (vaikų)		1	1
		Šiaulių vaikų globos namai „Šaltinis“		2	2
2.	Šeimynos ir bendruomeniniai vaikų globos namai	Plungės socialinių paslaugų centro globos grupė	Plungės rajono savivaldybė	17	17
		Palydimoji globa vaikams virš 18 metų amžiaus		4	4
		Bendruomeniniai vaikų globos namai (Vėjo g. 12-17, Plungėje)		6	6
3.	Laikino gyvenimo namai	Plungės krizių centras, iš jų: Nakvynės namų skyrius Moterų krizių centro skyrius	Plungės rajono savivaldybė	63	63
		Plungės socialinių paslaugų centras (moterims su vaikais pagal projektą)		32	32
4.	Dienos socialinės globos centras	Plungės socialinių paslaugų centras: dienos užimtumo grupė integrali pagalba	Plungės rajono savivaldybė	4	4
				15	15
5.	Savarankiško gyvenimo namai	-		-	-
6.	Socialinės priežiūros centrai	Plungės vaikų globos agentūra „Cyrulis“	NVO	40	40
		Vaikų ir jaunimo centras „Vilties vėrinėliai“		35	35
		Šateikių vaikų dienos centras		32	32
		Vaikų dienos centras „DraugAUK“		15	15
		Vaikų dienos centras „Mes“		30	30
		Plungės socialinių paslaugų centras	Plungės rajono savivaldybė	233	233
7.	Bendruomeninės įstaigos	VšĮ Plungės bendruomenės centras	-	0	0
9.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Plungės viltis“.	NVO	76 nariai	76 nariai
		Plungės sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija „Mūsų atžala“		48 nariai	48 nariai
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Plungės rajono filialas		52 nariai	52 nariai
		Telšių apskrities sergančiųjų nervų – raumenų ligomis asociacija		56 nariai	56 nariai

	Plungės rajono neįgaliųjų draugija		104 nariai	104 nariai
	Plungės sergančiųjų cukriniu diabetu klubas		86 nariai	86 nariai
	Cerebralinio paralyžiaus asociacijos Plungės skyrius		61 narys	61 narys
	Plungės pagyvenusių žmonių klubas „Pilnatis“		45 nariai	45 nariai
	VšĮ „Edukacija kitaip“		1067 gavėjai	

Plungės rajono savivaldybėje pagrindiniai socialinių paslaugų teikėjai yra Plungės rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos. Ugdymo ir lavinimo paslaugos yra teikiamos vaikų lopšelio – darželio „Pasaka“ globos grupėje bei Plungės specialiojo ugdymo centre.

5.1. Plungės socialinių paslaugų centras (toliau - PSPC) yra įsikūręs Mendeno g. 4, Plungėje. 2018 metų rugsėjo mėnesį PSPC buvo sujungtas su Plungės vaikų globos namais, įsikūrusiais V. Mačernio g. 31, Plungėje, ir jam pavesta vykdyti visas priskirtas funkcijas. Teikiamomis socialinėmis paslaugomis siekiama stiprinti įvairių socialinių grupių asmenų gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį ir užtikrinti socialinį saugumą.

Socialinių paslaugų centras gyventojams teikia šias socialines paslaugas:

1. Bendrąsias socialines paslaugas:
 - Specialaus transporto paslauga,
 - Nemokamo maitinimo paslauga labdaros valgykloje.
2. Socialinės priežiūros paslaugas:
 - Atvejo vadyba ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų teikimas šeimoms, patiriančioms socialinę riziką, ir jose augantiems vaikams;
 - Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas suaugusiems asmenims su proto negalia;
 - Pagalbos į namus paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims.
3. Socialinės globos paslaugas:
 - Dienos socialinė globa asmenims su negalia institucijoje;
 - Integralios pagalbos paslaugas asmenims jų namuose pagal projektą „Integrali pagalba“.
 - Socialinės globos ir kitas paslaugas tėvų globos netekusiems vaikams ar laikinai apgyvendintiems vaikams.
4. Globos centro ir budinčių globotojų veikla:
 - Vykdo globėjų (rūpintojų) ir itėvių paiešką, rengimą, atranką, konsultavimą ir pagalbos jiems teikimą pagal GIMK programą;
 - Teikia ir organizuoja pagalbą budintiems globotojams ir vaikus globojančioms šeimoms;
 - Sudaro individualius pagalbos vaikui planus, organizuoja ir koordinuoja pagalbos vaikui teikimą.
5. Neįgaliųjų aprūpinimas kompensacine technika.
6. Dalyvauja Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekte ir „Maisto banko“ akcijose, organizuoja iš „Iki“ parduotuvių gautų paskutinės dienos maisto produktų dalinimą gyventojams
7. Vykdo neveiksnių asmenų gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus nustatymo funkciją.

Plungės socialinių paslaugų centras turi reikiamas licencijas ir leidimus įstaigos veiklai vykdyti.

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo pakeitimo nuostatas bei

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimos ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014-2020 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A1-83, Plungės rajono savivaldybės taryba priėmė šiuos sprendimus ir pavedė juos vykdyti Plungės socialinių paslaugų centrui:

2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T1-53 patvirtino Globos centro ir vaiko budinčio globotojo veiklos organizavimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos aprašą;

2018 m. birželio 28 d. priimtas sprendimas Nr. T1-125 „Dėl atvejo vadybos funkcijų perdavimo Plungės socialinių paslaugų centrui“;

2018 m. liepos 26 d. - sprendimas Nr. T1-148 „Dėl biudžetinės įstaigos Plungės vaikų globos namų reorganizavimo, biudžetinių įstaigų Plungės socialinių paslaugų centro ir Plungės vaikų globos namų reorganizavimo sąlygų aprašo bei Biudžetinės įstaigos Plungės socialinių paslaugų centro nuostatų patvirtinimo“.

Plungės socialinių paslaugų centras vykdo šiuos projektus:

1. Projektas „Šeimos modelio bendruomeninių vaikų globos namų paslaugos vaikams, netekusiems tėvų globos, ir jų šeimoms Telšių regione 2“.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Plungės socialinių paslaugų centras 2018 m. liepos 26 d. pasirašė sutartį, pagal kurią bendruomeniniuose vaikų globos namuose bus teikiamos paslaugos vaikams, netekusiems tėvų globos, ir jų šeimoms. Šeimos modelio bendruomeniniai vaikų globos namai – trumpalaikę, ilgalaikę socialinę globą teikianti socialinės globos institucija, kurioje bendruomenėje atskirose patalpose pagal šeimai artimos aplinkos modelį namų aplinkoje gyvena iki 8 vaikų. Paslaugos teikiamos 12 mėn. laikotarpiu nuo pirmo vaiko (vaikų) apgyvendinimo šiuose namuose dienos. Sutarties trukmė - 16 mėnesių.

2018 m. gruodžio mėnesį gauta licencija Bendruomeninių vaikų globos namų veiklai vykdyti (buto adresas: Vėjo g.12-17, Plungė), kuriuose nuo 2018 m. gruodžio 10 d. iš PSPC vaikų globos grupės apgyvendinti 6 vaikai, iš kurių 2 vaikai perduoti į globėjų šeimą. Atsirado galimybė dar 2 vaikus iš PSPC vaikų globos grupės apgyvendinti Bendruomeniniuose vaikų globos namuose.

2. Projektas „Socialinės priežiūros paslaugos, teikiant kompleksinę pagalbą besilaukiančioms moterims ir motinoms, vienoms auginančioms vaiką (vaikus) iki 3 m. amžiaus Telšių regione“.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Plungės socialinių paslaugų centras 2018 m. birželio 29 d. pasirašė sutartį, pagal kurią teikiamos socialinės priežiūros paslaugos ir kompleksinė pagalba besilaukiančioms moterims ir motinoms, vienoms auginančioms vaikus iki 3 metų amžiaus. Tikslas – teikti socialinės priežiūros paslaugas besilaukiančioms moterims, kurios dėl įvairių priežasčių negali ar nepajėgia savarankiškai gyventi savo būste ar jo susirasti, neturinčioms nuolatinės gyvenamosios vietos, atsidūrusioms socialinės rizikos ir (ar) krizinėje situacijoje, neturinčioms reikiamų motinystės bei socialinių įgūdžių savarankiškam gyvenimui. Iki 2019 m. kovo 21 d. projekto paslaugomis pasinaudojo 4 moterys su vaikais (viena iš jų grįžo antrą kartą). Šiuo metu gyvena keturios moterys su vaikais, viena iš jų - daugiavaikė (keturi vaikai). Projekte dirba socialinė darbuotoja, dvi socialinio darbuotojo padėjėjos, psichologas. Projekto trukmė - 16 mėnesių.

3. Projektas „Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtra“.

Pasirašius jungtinės veiklos (partnerystės) trišalę sutartį tarp Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos, Plungės rajono savivaldybės administracijos ir Plungės socialinių paslaugų centro, skirtos ESFA lėšos Plungės socialinių paslaugų centro Globos centro veiklai iš dalies finansuoti. Projektas pradėtas įgyvendinti nuo 2019 m. sausio 2 dienos. Plungės socialinių paslaugų centro Globos centrui skirtas 92 671 Eur finansavimas. Šios lėšos skiriamos darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų finansavimui, darbo vietų įkūrimui iš dalies finansuoti bei

transporto priemonei įsigyti. Iš projekto lėšų nuo 2019 m. sausio 2 d. įdarbintas 1 socialinio darbo organizatorius, atliekantis globos koordinatoriaus funkciją, bei socialinis darbuotojas (0,5 etato darbo krūviu), taip pat priimtas ir psichologas (0,25 etato darbo krūviu) budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų), tėvų šeimų bei jose augančių vaikų konsultavimui, budinčio globotojo, globėjo (rūpintojo) ar vaiko psichologiniam pasirengimui, kai vaikas apsigyvena šeimoje arba išvyksta iš jos ir kt. Projekto trukmė – 36 mėnesiai.

5.2. Plungės krizių centras, įsikūręs Dariaus ir Girėno g. 50, Plungėje, teikia šias socialines paslaugas suaugusiems socialinę riziką patiriantiems asmenims bei krizinėje situacijoje atsidūrusioms šeimoms:

1. Bendrąsias socialines paslaugas (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo).

2. Socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos suaugusiems asmenims:

2.1. laikino apnakvindinimo paslaugos (iki 3 parų);

2.2. apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centre paslaugos;

2.3. intensyvi krizių įveikimo pagalba.

Krizių centro klientams ugdomi darbiniai įgūdžiai, organizuojamos sociokultūrinės paslaugos, mokoma tėvystės įgūdžių, organizuojamos sveikatos priežiūros paslaugos. Klientai motyvuojami ieškoti darbo ir įsidarbinti, spręsti gyvenamojo būsto paieškos klausimus. Įstaiga bendradarbiauja su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“, dalyvauja rengiamose akcijose.

5.3. Plungės parapijos senelių globos namai ir Žemaičių Kalvarijos „Carito“ skyriaus globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus bei negalią turintiems asmenims. Juose šiuo metu gyvena po 28-30 asmenų.

5.4. Stonaičių socialinės globos namai, esantys Plungės rajono savivaldybės teritorijoje, teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas 160 proto ir psichinę negalią turinčių asmenų.

5.5. Plungės rajono savivaldybės ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius teikia trumpalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia bei asocialiems asmenims. Iš viso 5 vietas.

5.6. Dienos veiklos centro Salantų padalinys, Kretingos rajono savivaldybėje, yra teikiamos trumpalaikės socialinės globos paslaugos vienam Plungės rajono savivaldybės suaugusiam asmeniui su sunkia negalia 6 mėnesius per metus.

5.7. Nevyriausybinės neįgaliųjų įstaigos teikia gyventojams bendrąsias socialines paslaugas, ypač sociokultūrinės, tarpusavio pagalbos, iš dalies teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitas paslaugas.

2018 metais Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Plungės sergančiųjų cukriniu diabetu klubui paskyrė 9 vietų neįgaliesiems pritaiktą automobilį, kuriuo teikiamos pavėžėjimo paslaugos negalią turintiems asmenims.

5.8. Plungės vaikų globos agentūra „Cyruelis“, „Vilties vėrinėliai“, Šateikių vaikų dienos centras, vaikų dienos centras „DraugAUK“ ir vaikų dienos centras „Mes“ teikia dienos socialinės priežiūros paslaugas socialinę riziką patiriančių ir mažas pajamas gaunančių šeimų vaikams ir jų tėvams. Juos lanko 152 mokyklinio amžiaus vaikai.

5.9. VšĮ „Edukacija kitaip“ teikia kompleksines paslaugas Bendruomeniniuose šeimoms namuose, esančiuose M. Oginskio rūmų patalpose. Projektas parengtas vadovaujantis Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. A1-133 „Dėl Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“, ir finansuojamas iš ES struktūrinių fondų lėšų.

5.10. VšĮ Plungės bendruomenės centras įsteigtas 2019 metų kovo mėnesį planuoja Plungės parapijos namuose teikti dienos užimtumo paslaugas neįgaliesiems ir kitiems bendruomenės nariams. Veikla bus vykdoma iš Savivaldybės biudžeto ir projektinių lėšų.

5.11. Plungės specialiojo ugdymo centras yra įsikūręs Mendeno g. 4, Plungėje. Čia teikiamas pradinis ir pagrindinis specialusis ugdymas specialiuosius poreikius turinčiam 81 vaikui su intelekto ir fizine negalia, atidarytas Švietimo pagalbos ir konsultavimo skyrius autizmo

sindromą turintiems vaikams, jų tėvams ir pedagogams. Centre veikia bendrabutis, skirtas atokiau gyvenantiems vaikams, o vaikai, gyvenantys iki 3 km nuo centro, nemokamai vežami specialiu transportu.

5.12. Vaikų lopšelio - darželio „Pasaka“ vaikų su negalia grupėje teikiamos ugdymo paslaugos 20 vaikų su negalia nuo 3 iki 7 metų amžiaus.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas.

Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai Plungės rajono savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys su negalia, likę be tėvų globos vaikai, socialinę riziką patiriantys asmenys ir įvairių problemų turinčios šeimos ir socialinę riziką patiriantys jų vaikai.

Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, vykdydamas teisės aktais nustatytas socialinių paslaugų organizavimo funkcijas, seniūnijų socialiniai darbuotojai teikia informavimo bei konsultavimo paslaugas, vykdo kitas nustatytas administravimo procedūras: socialinių paslaugų skyrimą, socialinių paslaugų poreikio nustatymą, finansinių galimybių vertinimą. Plungės rajono savivaldybės gyventojams siekiama teikti kuo daugiau ir įvairesnių socialinių paslaugų, atsižvelgiant į jų poreikius.

Plungės rajono savivaldybėje 2019 metais teikiamos socialinės paslaugos pagal žmonių socialines grupes

	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes ³	Asmenų skaičius, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis		Socialinių paslaugų tenka 1000 gyventojų /33279/
		Įvertintas	Nepatenkin- tas	Tenka vietų
1	2	3	4	5
1.	Ilgalaikė socialinė globa	143	12	4,3
1.1.	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	117	12	x
1.2.	Vaikams su negalia	1	x	x
1.3.	Likusiems be tėvų globos vaikams	25	x	x
2.	Trumpalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	12	x	0,36
3.	Dienos socialinė globa	45	20	1,32
3.1.	Sunkią negalią turintiems asmenims institucijoje Plungės socialinių paslaugų centre	15	x	x
3.2.	Sunkią negalią turintiems asmenims jų namuose (integralios pagalbos paslaugos)	30	20	x
4.	Socialinės priežiūros paslaugos	912	10	27,40
4.1.	Specialiųjų poreikių turinčių asmenų apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	10	10	x
4.2.	Pagalbos į namus paslaugos teikiamos	191	x	x

³ Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

	specialiųjų poreikių turintiems asmenims			
4.3.	Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos teikiamos socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose, augintiems vaikams	195 šeimos 404 vaikai	x	x
4.4.	Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos proto negalių turintiems asmenims Socialinių paslaugų centre	17	x	x
4.5.	Laikino apnakvindinimo (iki 3 parų) paslaugos teikiamos Plungės krizių centre	34	x	x
4.6.	Apgyvendinimo paslaugos teikiamos Plungės krizių centre	61	x	x
5.	Bendrosios socialinės paslaugos	1920	x	57,69
5.1.	Maitinimo organizavimas (karštas maistas valgykloje, sauso maisto daaviniai)	1793	x	x
5.2.	Transporto organizavimas	127		x
5.3.	Kitos bendrosios paslaugos	Pagal poreikį	x	x

Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė.

Plungės rajono savivaldybėje teikiamos šios socialinės paslaugos, kurių klasifikaciją ir turinį apibrėžia Socialinių paslaugų katalogas.

6.1. Socialinės globos paslaugos. Dienos socialinės globos, trumpalaikės socialinės globos ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos senyvo amžiaus ar negalių turintiems suaugusiems asmenims ir vaikams. Socialinės globos paslaugos taip pat teikiamos ir be tėvų globos likusiems vaikams.

6.1.1. Dienos socialinės globos paslaugas sunkią negalią turintiems asmenims teikia Plungės socialinių paslaugų centras. Neįgaliams asmenims teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu nuo 3 iki 8 val. per dieną kiekvieną darbo dieną. Ši paslauga teikiama 17 lankytojų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

Socialinių paslaugų centras įgyvendina ES fondo finansuojamą projektą „Integrali pagalba“ ir teikia kompleksines (slaugos ir socialinės globos) paslaugas asmens namuose. Kompleksinių paslaugų teikimui įsigyti 3 automobiliai, mobilią komandą sudaro slaugytoja, socialinė darbuotoja ir jų padėjėjos, reabilitacijos specialistas bei psichologas. Kiekviena komanda paslaugas teikia 10 Plungės rajone gyvenančių asmenų, kuriems įvertintas slaugos ir dienos socialinės globos poreikis. 2018 metais integralios pagalbos paslaugos suteiktos 40 sunkią negalią turintiems asmenims.

Vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (negalia, sutrikimai, mokymosi sunkumai), pagal Pedagoginės psichologinės tarnybos specialųjį nustatytą poreikį yra teikiama švietimo specialistų pagalba. **Lopšelyje – darželyje „Pasaka“** organizuojamas ikimokyklinis ugdymas neįgaliams vaikams nuo 3 iki 7 metų amžiaus. Šiuo metu ugdymo ir lavinimo paslaugas gauna 20 neįgalių vaikų.

Plungės specialiojo ugdymo centras teikia specialiojo ugdymo paslaugas vaikams su intelekto ir fizine negalia. Centrą lanko 81 mokinys iki 21 metų amžiaus. Centre veikia Švietimo pagalbos ir konsultavimo skyrius, teikiantis pagalbą darbuotojams, vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimų, ir vaikų tėvams. Švietimo specialistų pagalba vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama visose bendrojo ugdymo mokyklose.

6.1.2. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos Plungės rajono savivaldybės ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje yra teikiamos asmenims, kuriems dėl ligos, nepriežiūros, neįgalumo, senatvės ar sveikatos privalomuoju draudimu nedraustiems asmenims ši paslauga yra reikalinga. Poreikis išauga šaltuoju metų laiku, kai vieniši asmenys nebegali savarankiškai

pasirūpinti savo buitimi, asocialūs asmenys neturi nuolatinio šildomo būsto, neturi artimųjų, kurie galėtų jais toliau rūpintis. 2018 metais šia paslauga pasinaudojo 11 Plungės rajono gyventojų, iš kurių 10 turėjo sunkią negalią.

Nuo 2018 metų trumpalaikės socialinės globos paslaugos (ne ilgiau kaip 6 mėnesius) perkamos vienam asmeniui su sunkia negalia iš Dienos veiklos centro Salantų padalinio Kretingos rajono savivaldybėje.

6.1.3. Ilgalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos nesavarankiškiems senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia, kuriems reikalinga nuolatinė specialistų priežiūra ir artimieji dėl objektyvių priežasčių negali jais pasirūpinti. 2019 metų sausio 1 d. stacionarios socialinės globos paslaugos buvo perkamos iš parapijinių Plungės, Rietavo, Žemaičių Kalvarijos, Kvedarnos senelių globos namų bei kitų valstybinių socialinės globos įstaigų, iš viso 118 Plungės rajono savivaldybės gyventojų, iš kurių 81 asmuo buvo su sunkia negalia ir 37 - senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys. Ventos vaikų socialinės globos namuose apgyvendintas vienas vaikas, turintis sunkią negalią ir emocijų sutrikimų. Palyginti su 2018 metais, globos namuose gyvena 10 asmenų daugiau. Per 2018 metus globos namuose apgyvendinta 19 asmenų.

Skiriant ilgalaikės socialinės globos paslaugas asmenims, yra vertinamas socialinės globos poreikis ir asmenų finansinės galimybės mokėti už teikiamas paslaugas. Asmuo už paslaugas kiekvieną mėnesį moka 80 proc. gaunamų pajamų, 1 proc. nuo turimo turto vertės, viršijančios normatyvą, ir 100 proc. gaunamos tikslinės slaugos ar tikslinės priežiūros (pagalbos) išlaidų kompensacijos. Susidariusį skirtumą tarp nustatytos paslaugos kainos per mėnesį ir asmens įmokų nuo gaunamų pajamų apmokama iš specialiosios tikslinės dotacijos ir Savivaldybės biudžeto lėšų.

6.1.4. Socialinės globos paslaugos teikiamos tėvų globos netekusiems vaikams, kuriems nustatoma laikinoji ar nuolatinė globa arba rūpyba. 2019 metų pradžioje šios paslaugos Plungės socialinių paslaugų centro vaikų globos grupėje buvo teikiamos 23 vaikams, iš kurių 6 vaikai gyvena Bendruomeniniuose vaikų globos namuose, Vėjo g. 12-17, Plungėje, 1 vaiką globoja budintis globotojas. Palydimosios globos paslaugas gauna 4 jaunuoliai virš 18 metų amžiaus, kurie buvo globojami ir šiuo metu mokosi.

Metai	Nustatomų globų (rūpybų) skaičius per metus	Bendras globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius	Iš bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus:	
			šeimoje	institucijoje
2013	29	113	60	53
2014	27	119	60	59
2015	11	98	50	48
2016	24	99	59	41
2017	26	97	66	31
2018	16	75	52	23

Nustatant vaikams laikiną ar nuolatinę globą, siekiama laikytis globos nustatymo šeimoje prioriteto ir tenkinti pagrindinį vaiko interesą – augti šeimos aplinkoje, tačiau tai įgyvendinti gana sudėtinga, nes neatsiranda šeimų, sutinkančių globoti ir įvaikinti vaikus. Dažnai šeimos pageidauja globoti vaikus iki 3 metų amžiaus, dažniausiai - mergaites, dėl to vyresnio amžiaus vaikai lieka globojami institucijoje. Bet kokio amžiaus vaikus į šeimą globoti dažniausiai priima artimi giminaičiai - vyresni broliai ar seserys, dėdės, tetos ir seneliai.

Nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2019 m. kovo 1 d., nustačius antrąjį grėsmės lygį, iš šeimų buvo paimta 13 vaikų, 10 vaikų apgyvendinti giminaičių šeimose, 1 perduotas globoti budinčiam globotojui, 2 vaikai globojami PSCP globos grupėje. Šiuo metu iš jų 7 grąžinti tėvams.

Plungės socialinių paslaugų centro Globos centras 2018 m. liepos 17 d. pasirašė sutartį su budinčiu globotoju, kuris vykdo veiklą pagal individualios veiklos pažymėjimą. Pas jį nuo 2018 m. rugpjūčio 6 d. apgyvendintas naujagimis, kuriam nustatyta laikinoji globa. Budinčiam globotojui už perduoto vaiko priežiūrą mokama Plungės rajono savivaldybės tarybos patvirtinta tvarka. Globos centras pagal

poreikį teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą budinčiam globotojui ir jo prižiūrimam vaikui.

Plungės vaikų globos namai (šiuo metu jau reorganizuoti) dalyvauja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdomame Stacionarių socialinės globos įstaigų pertvarkos projekte, pagal kurį iki 2020 metų visi tėvų globos netekę vaikai bus globojami šeimose arba gyvens bendruomeniniuose vaikų globos namuose.

Vykdamas Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimos ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014-2020 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A1-83, antrame pertvarkos etape planuojama iš projekto lėšų įkurti antrus bendruomeninius vaikų globos namus, pastatant naują gyvenamąjį namą, kuriame, planuojama, gyvens 8 vaikai. Siekiama, kad 2020 metais PSPC vaikų grupėje gyventų kuo mažiau tėvų globos netekusių vaikų.

6.2. Socialinės priežiūros paslaugas, pagal Socialinių paslaugų katalogą, sudaro: pagalba į namus; socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas; apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose; laikinas apnakvindinimas; intensyvi krizių įveikimo pagalba; psichosocialinė pagalba; apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose ir pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams. Socialinės priežiūros paslaugos teikiamos socialinių paslaugų įstaigose ar asmens namuose, paslaugos teikimo dažnumas priklauso nuo konkrečios paslaugos ir nuo individualaus asmens (šeimos) tos paslaugos poreikio vertinimo. Plungės rajono savivaldybėje teikiamos šios socialinės priežiūros paslaugos:

6.2.1. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo (dienos užimtumo) paslaugos yra teikiamos Socialinių paslaugų centre dienos metu sutrikusio intelekto asmenims virš 18 metų amžiaus. Centras lankytojus atsiveža iš Plungės miesto, Platelių, Žlibinų ir Babrungo seniūnijų. Jį lanko 17 asmenų. Jiems teikiamos šios paslaugos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, bendravimas, laisvalaikio organizavimas, maitinimo organizavimas (kai paslauga teikiama ilgiau nei 5 val. per dieną), asmens higienos paslaugų organizavimas);
- kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas (tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant, atliekant namų ruošos darbus ir pan.);
- darbinių įgūdžių ugdymas (siuvimas, siuvinėjimas, mezgimas, audimas, keramika, darbai iš popieriaus);
- sociokultūrinės paslaugos (kūrybinė veikla, tradicinių švenčių šventimas, sportinė veikla) ir sveikatos stiprinimo paslaugos.

6.2.2. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos yra teikiamos šeimoms, patiriančioms socialinę riziką ir auginančioms nepilnamečius vaikus. Paslaugų skyrimą administruoja Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius. Per 2018 metus buvo paskirtos socialinės priežiūros paslaugos 195 šeimoms, patiriančių socialinę riziką dėl tėvų socialinių įgūdžių stokos, tėvų girtavimo, tėvų smurto prieš vaikus ir vaikų nepriežiūros.

Įgyvendinant naująjį Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą, pasikeitė pagalba vaikui ir šeimai organizavimo modelis - nuo 2018 m. liepos 1 dienos centralizuota valstybės vaiko teisių apsaugos funkcija. Savivaldybei pavesta organizuoti ir koordinuoti nuoseklią, individualią ir planingą kompleksinę pagalbą šeimai:

- Įvesta nauja pareigybė - tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius - užtikrina socialinių, sveikatos ir švietimo paslaugų kompleksinę teikimą šeimoms;
- Įkurtas globos centras vykdys globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paiešką, organizuos šių asmenų pasirengimą vaiko globai, teiks pagalbą šeimoms, globojančioms vaikus, bendruomeniniams vaikų globos namams, organizuos budinčių globotojų veiklą;
- Naują atvejo vadybos funkciją atliekantis socialinis darbuotojas koordinuos kompleksinę pagalbą vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą, sieks padėti įveikti iškilusius socialinius sunkumus ir išvengti galimų vaiko teisių pažeidimų.

Valstybės vaiko teisių ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Telšių teritorinio skyriaus Plungės rajono savivaldybėje (toliau - VVTAĮT) vaiko teisių apsaugos

specialistai, gavę pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą (smurtą, nepriežiūrą ir pan.), vietoje nustato grėsmės vaikui lygį.

Nustačius pirmąjį grėsmės lygį, kai nėra grėsmės vaiko saugumui, sveikatai ir gyvybei, yra informuojamas atvejo vadybininkas, kuris ištiria aplinkybes, kviečia atvejo nagrinėjimo posėdį ir kartu su šeima bei atvejo vadybos procese dalyvaujančiais asmenimis sudaro ir įgyvendina Pagalbos šeimai planą.

Nustačius antrąjį grėsmės lygį, kai yra pavojus vaiko saugumui, sveikatai ir gyvybei, specialistai nedelsdami paima vaiką ir laikinai apgyvendina saugioje aplinkoje, organizuoja mobilios komandos paslaugas ir informuoja Savivaldybę dėl laikino globėjo paieškos ir atvejo vadybininką - dėl aplinkybių tyrimo ir Pagalbos plano šeimai sudarymo.

Atvejo nagrinėjimo posėdžio metu sudaromas Pagalbos šeimai planas ir skiriamos socialinės priežiūros paslaugos, kurias šeimai teikia socialiniai darbuotojai.

2018 m. gruodžio 31 d. duomenys apie šeimas, kurioms teikiamos socialinės priežiūros paslaugos:

Seniūnijos pavadinimas	2018 m. etatų skaičius		Šeimos, patiriančios socialinę riziką		Vaikų skaičius šiose šeimose	
	atvejo vadybininkų	socialinių darbuotojų	2017 m.	2018 m.	2017 m.	2018 m.
Alsėdžių		1	8	7	22	16
Babrungo		1	11	10	19	19
Kulių		1	5	9	12	16
Nausodžio		1	13	13	30	31
Paukštakių		1	5	6	13	18
Platelių		1	13	11	23	20
Stalgėnų		0,5	3	4	3	5
Šateikių		1	16	18	43	41
Žemaičių Kalvarijos		1	14	15	29	37
Žlibinų		1	12	13	33	39
Plungės miesto	3	5,5	65	89	136	162
IŠ VISO:	3	15,5	165	195	363	404

Paslaugas šioms šeimoms teikia 10 socialinių darbuotojų (10 etatų) seniūnijose ir 6 darbuotojai (5,5 etato) Plungės socialinių paslaugų centre. Vidutiniškai vienam socialiniam darbuotojui teko aptarnauti po 12 šeimų ir 25 jose augančius vaikus.

Nuo 2018 m. liepos 1 d. pagalbą vaikams ir jaunuoliams koordinuoja atvejo vadybininkai. Atvejo vadyba yra Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme įteisintas pagalbos „modelis“ vaikams ir jų šeimoms. Atvejo vadyba – atvejo vadybininko koordinuojamos kompleksinės pagalbos vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą organizavimas bei teikimas, siekiant jiems padėti įveikti iškilusius socialinius sunkumus, kurių sėkmingas sprendimas sudarytų prielaidas išvengti galimų vaiko teisių pažeidimų ir sudarytų sąlygas savarankiškai užtikrinti vaiko teises bei teisėtus interesus. Plungės rajono savivaldybėje atvejo vadybos procesą koordinuoja 5 Plungės socialinių paslaugų centro atvejo vadybininkai, kurie dirba su visomis savivaldybėje socialinę riziką patiriančiomis šeimomis. Vienas atvejo vadybininkas vienu metu gali koordinuoti pagalbą vidutiniškai 30-40 šeimų.

6.2.3. Socialinės priežiūros paslaugas vaikams iš socialinę riziką patiriančių bei skurdžiai gyvenančių šeimų teikia 5 vaikų dienos centrai. Vaikams teikiamos įvairios socialinės priežiūros bei ugdymo paslaugos: socialinė, psichologinė, pedagoginė pagalba, organizuojamas vaikų maitinimas bei parvežimas namo po užsiėmimų, vaikų higieninių poreikių tenkinimas, prasmingas užimtumas.

Didžiausią darbo patirtį yra sukaupusi Plungės vaikų globos agentūra „Cyrulis“, dirbanti nuo 1997 m. Agentūros vaikų dienos užimtumo ir socialinės paramos centrą „Cyruliukai“ 2018 m.

lankė 40 vaikų. Žemaičių Kalvarijoje nuo 2005 m. veikia jaunimo dienos centras „Vilties vėrinėliai“, kurį lanko 35 vaikai. Šateikių vaikų dienos centras savo veiklą vykdo nuo 2011 metų tam pritaikytose patalpose. Šiuo metu Centrą lanko 32 vaikai. Senamiesčio mokyklos patalpose veikia vaikų dienos centras „DraugAUK“, jį lanko 15 vaikų. Plungės vyskupo Motiejaus Valančiaus pradinėje mokykloje veikia vaikų dienos centras „MES“, kurį lanko 30 vaikų. Centrai išsilaiko iš Savivaldybės biudžeto, rėmėjų ir projektinių lėšų.

6.2.4. Pagalbos į namus paslaugas asmenims teikia Plungės socialinių paslaugų centras. Teikiamų socialinių paslaugų į namus sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, bet susidedanti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų. Paslaugas namuose teikia 18 lankomosios priežiūros darbuotojų. Pagalbos namuose paslaugos šiuo metu yra teikiamos 191 asmeniui, iš kurių 93 asmenims - Plungės mieste ir 98 asmenims - seniūnijose, tačiau šis skaičius nuolat kinta.

6.2.5. Laikino apnakvindinimo ir apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centre paslaugas socialinę riziką patiriantiems asmenims ir smurtą patyrusioms šeimoms teikia Plungės krizių centras. Laikino apnakvindinimo (iki 3 parų) paslaugos 2018 metais buvo suteiktos 34 asmenims; apgyvendinimo paslaugomis pasinaudojo 61 asmuo. Nakvynės namų skyriuje šią paslaugą per metus gavo 40 asmenų. Moterų krizių skyriuje ši paslauga suteikta 11 moterų kartu su 10 vaikų.

Intensyvi krizių įveikimo pagalba teikiama nukentėjusiems nuo smurto šeimose ar atsidūrusiems kritinėse situacijose asmenims. Šiai paslaugai teikti tikslinga stiprinti jau teikiamą psichologinę pagalbą. Krizių centre gyvenantiems asmenims ir plėtoti šios paslaugos teikimą kitiems savivaldybės gyventojams.

6.2.6. Telšių krizių centras Telšių apskrityje teikia specializuotą pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims. Centras paslaugas Plungės rajono savivaldybės gyventojams teikia telefonu, retais atvejais lanko nukentėjusius namuose bei periodiškai atvyksta į Plungę ir konsultuoja nukentėjusius asmenis ir šeimas. Šiai paslaugai teikti ir susitikimams su asmenimis organizuoti Savivaldybė buvo skyrusi patalpas, tačiau nuo 2018 m. rugpjūčio 1 dienos sutartis nutraukta, kitos patalpos neskirtos. 2018 metais konsultuota 15 Plungės rajono šeimų dėl smurto artimoje aplinkoje.

6.2.7. Didelis dėmesys skiriamas alkoholizmu sergantiems asmenims, kuriamas socialinių paslaugų tinklas, rūpinamasi sergančiųjų rehabilitacija ir priklausomybių prevencija bei „saugia nakvyne“. Plungės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T1-28 patvirtinta 2018-2025 metų Priklausomybių mažinimo Plungės rajono savivaldybėje programa. Ji skirta Plungės rajono savivaldybės gyventojams, nesaikingai vartojantiems alkoholį arba priklausomiems nuo jo, taip pat turintiems priklausomybę nuo kitų priklausomybę sukeliančių medžiagų, jų šeimų nariams ir kitoms gyventojų grupėms, kurioms yra tikslingos priklausomybės ligų prevencinės priemonės. Šią programą įgyvendina Visuomenės sveikatos biuras; veiklai vykdyti įsteigti gydytojo psichiatro ir koordinatoriaus etatai. 2018 metais darbuotojai asmenims suteikė 365 konsultacijas, iš jų 29 buvo vienkartinės, o 61 asmuo dalyvavo programoje - jiems skirtas medikamentinis gydymas, organizuotos kitos paslaugos. Bendruomenėje – mokyklose, seniūnijose ir kitose įstaigose įvairių sričių specialistams buvo organizuoti 8 mokymų – seminarų pobūdžio susitikimai priklausomybių problemoms spręsti.

Sprendžiant nesaikingai vartojančių asmenų „saugios nakvynės“ asmenims klausimą, Plungės rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T1-183 nustatyta VŠĮ Plungės rajono savivaldybės ligoninėje neblaivių asmenų laikino apnakvindinimo paslaugos kaina – 16,42 Eur už parą. Ši paslauga teikiama prie ligoninės pastatytame priestate, kuriame yra 4 lovos - 2 moterims ir 2 vyrams. Atvežti neblaivūs asmenys yra apžiūrimi medicinos personalo, vykdoma jų registracija bei užtikrinamas šių asmenų saugumas. Saugumui užtikrinti yra samdoma apsaugos tarnyba. Švarai ir higienai palaikyti patalpos kasdien yra valomos, keičiama panaudota patalynė, prireikus skalbiamos ir dezinfekuojamos antklodės bei pagalvės. Teikiant „saugios nakvynės“ paslaugas - ypač šaltuoju metų periodu - tikėtina, mažės krizinėje situacijoje atsidūrusių asmenų patiriamų traumų, nušalimų ir kitų susirgimų. Ši paslauga pradėta teikti nuo 2018 metų rugsėjo mėnesio, ir ja pasinaudojo 79 asmenys.

6.2.8. Pagalbą globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams vykdo Plungės socialinių paslaugų centro Globos centras pagal Globėjų ir įtėvių mokymo programą.

PCPC Globos centras įkurtas 2018 m. liepos 1 d. Šiuo metu Globos centre dirba: globos centro vadovas, 2 atestuoti GIMK specialistai, 2 socialinio darbo organizatoriai, atliekantys globos koordinatoriaus funkcijas, socialinis darbuotojas. Projekte numatyta, kad Globos centre dirbs psichologas (0,25 etato darbo krūviu). PSPC Globos centro teikiamos paslaugos – budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų), įtėvių, šeimynos dalyvių atrankos, konsultavimo ir mokymo, tarpininkavimo paslaugos, psichosocialinė pagalba, intensyvi pagalba, laikino atokvėpio paslaugos, sociokultūrinė ir kita pagalba.

PSPC Globos centras globėjams (rūpintojams) teikia laikino atokvėpio paslaugą (3 mėnesiai), intensyvios pagalbos paslaugas bei kitas konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo paslaugas. Globos koordinatoriai aplankė visas Plungės rajono savivaldybėje gyvenančių globėjų (rūpintojų), budinčio globotojo šeimą. Pagal poreikį sudaryti individualios socialinės pagalbos planai, tęsiamas darbas su šeimomis ir vaikais.

PSPC Globos centro atestuoti GIMK specialistai 2018 metais pravedė mokymus 1 grupei pagal GIMK programą, parengė 4 teigiamas išvadas. Šiuo metu renkama nauja globėjų (rūpintojų) ir įtėvių grupė, kuriai artimiausiu laiku planuojama praveisti mokymus. 2019 metais planuojama globėjams (rūpintojams), budinčiam globotojui organizuoti 2 savitarpio pagalbos grupių susitikimus, testinius GIMK mokymus (kartą per ketvirtį).

Veikla nuolat viešinama: pagamintos skrajutės, plakatai, stendas, marškinėliai su įstaigos užrašu ir logotipu, dalyvauta seniūnijų bendruomenių susitikimuose, kuriuose teikiama informacija apie Globos centro veiklą, asmenys kviečiami globoti ar įvaikinti vaikus. PSPC Globos centro specialistai nuolat kelia savo kvalifikaciją - dalyvauja supervizijose (numatyta 10 susitikimų po 2 ak. val.) Telšių socialinių paslaugų centro Globos centre.

6.3. Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriama: informavimas; konsultavimas; tarpininkavimas ir atstovavimas; maitinimo organizavimas; aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne; transporto organizavimas; sociokultūrinės paslaugos; asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas; kitos bendrosios socialinės paslaugos.

Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai rūpintis savo asmeniniu gyvenimu gali būti ugdomi be specialistų pagalbos. Šios socialinės paslaugos savivaldybės gyventojams yra teikiamos socialinių paslaugų įstaigose, Socialinės paramos skyriuje, seniūnijose ir nevyriausybinėse organizacijose.

6.3.1. Nemokamo maitinimo paslaugas teikia Plungės socialinių paslaugų centras. Labdaros valgykloje nemokamo maitinimo paslaugas kasmet gauna apie 53 Plungės miesto gyventojai ir 32 dienos centro lankytojai.

Plungės rajono savivaldybės administracija kartu su Plungės socialinių paslaugų centru dalyvauja Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekte „Parama maisto produktais“. 2018 metais parama maisto produktais labiausiai nepasiturintiems asmenims buvo dalijama šešis kartus; 2 677 savivaldybės gyventojams išdalyta 84,69 tonos maisto produktų už 93373,09 euro. Parėjusiais metais taip pat pradėta teikti parama higienos prekėmis. Ši parama išdalyta per du kartus už 18 682,04 euro. Vienam paramos gavėjui per metus teko 34,49 kg maisto produktų už 37,30 euro, higienos prekių už 5,96 euro. Paramą gavo 1 066 Plungės miesto gyventojai ir 1611- seniūnijose gyvenančių asmenų. Nepanaudotas maisto produktų likutis perduodamas labdaros valgyklai, o higienos prekės – Plungės krizių centrui. Papildančių priemonių įgyvendinimui tikslinės grupės paramos gavėjams išleista 8 026,98 euro.

Bendradarbiaudamas su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“ ir „Iki“ tinklo parduotuvėmis, Plungės socialinių paslaugų centras teikia paramą maisto produktais mažas pajamas turintiems Plungės rajono gyventojams. Minėtiems asmenims per 2018 metus suformuota ir išdalyta 1 740 maisto produktų paketų.

6.3.2. Specialaus transporto paslaugas Plungės socialinių paslaugų centras teikia asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl sveikatos ar pajamų trūkumo negali naudotis visuomeniniu transportu. Transporto paslaugos teikiamos neįgaliems

asmenims, lankantiems Socialinių paslaugų centro dienos užimtumo grupę, taip pat neįgalūs asmenys vežami į dializės procedūras bei teikiamos vienkartinio pobūdžio specialaus transporto paslaugos, kai asmenys vežami į gydymo įstaigas. Per 2018 metus specialaus transporto paslauga skirta ir suteikta 27 asmenims. Toliau išlieka poreikis įsigyti neįgaliųjų poreikiams pritaikytą automobilį, nes jo trūkumas apriboja paslaugų teikimą neįgaliesiems.

Nuo 2018 metų **Cukrinio diabeto klubas** pradėjo teikti transporto paslaugas Plungės rajone gyvenantiems neįgaliesiems asmenims, kuriems yra nustatytas neįgalumo lygis, 55 proc. ir mažesnis darbingumo lygis arba specialiųjų poreikių lygis, ir juos lydintiems asmenims. Neįgaliųjų prašymu vienkartinė transporto paslauga gali būti skiriama nuvykimui į sveikatos priežiūros, reabilitacijos įstaigas, į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą, į ortopedijos įmones, vykti apsigyventi į socialinės globos įstaigas ir kitais asmens prašyme nurodytais tikslais ir atvejais. Gali būti teikiama periodinė transporto paslauga, kai vežama į (iš) sveikatos priežiūros įstaigas, užimtumo ir darbo vietas, kai procedūros ar paslaugos yra teikiamos periodiškai, pagal nustatytus grafikus. Transporto paslauga yra mokama, išskyrus cukriniu diabetu sergančius neįgalius asmenis. Paslaugos kaina vasaros laikotarpiu - 0,396 Eur/km; žiemos laikotarpiu - 0,436 Eur/km. Transporto paslaugai teikti 2018 metais Plungės rajono savivaldybė skyrė 15 tūkst. eurų. 2018 metais transporto paslauga suteikta 100 neįgalių asmenų.

6.3.3. Gyventojų aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis vykdo Plungės socialinių paslaugų centras. Per 2018 m. įstaiga priėmė 337 prašymus kompensacinei technikai išduoti, sudarė 403 sutartis ir išdavė neįgaliųjų specialiųjų poreikių tenkinimui kompensacinės technikos priemones, atliko 319 techninės pagalbos priemonių grąžinimų.

6.3.4. Būsto pritaikymo paslauga. Judėjimo negalią turintiems asmenims iš Savivaldybės ir valstybės biudžetų lėšų pritaikomas jų gyvenamasis būstas. Taip sudaroma žmonėms palankesnė gyvenamoji aplinka. Įgyvendinant Neįgaliųjų žmonių būsto pritaikymo programą, 2018 metais būsto ir aplinkos pritaikymui suaugusiems neįgaliesiems panaudota 32 036 eurais: 19 221 euras - iš valstybės ir 12 814 eurų - iš Savivaldybės biudžetų lėšų. Šešioms pareiškėjams, turintiems labai ryškių judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, buvo pritaikytas gyvenamasis būstas pagal poreikius: penkiems asmenims pritaikytos dušinės, vienam - pareiškėjui nupirktas laiptų kopiklis nusileisti iš daugiabučio namo; kitam neįgaliajam gyvenamajame name sumontuotas keltuvas išvažiuoti į lauką. Iš jų du pareiškėjai būsto pritaikymo darbus atliko savarankiškai, kitiems neįgaliesiems būsto pritaikymo darbus vykdė MB „Vonių meistras“. Keltuvas ir laiptų kopiklį Plungės rajono savivaldybės administracija pirkė iš MB „Dianeta“.

Vadovaujantis Šeimų, auginančių vaikus su sunkia negalia, socialinio saugumo stiprinimo pritaikant būstą ir gyvenamąją aplinką 2018 metais tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. A1-360, Plungės rajono savivaldybėje buvo nupirktos sensorinės pagalbos priemonės dviem sunkią negalią turintiems vaikams. Priemonėms pirkti panaudota 3 800,00 eurų valstybės biudžeto lėšų.

Plungės rajono savivaldybėje yra daug visuomeninės paskirties pastatų, nepritaikytų neįgaliųjų poreikiams.

6.3.5. Nevyriausybinės organizacijos yra svarbūs bendrųjų socialinių paslaugų teikėjai gyventojams. 8 nevyriausybinės neįgaliųjų organizacijos yra įsikūrusios pagrindinėje Plungės miesto gatvėje - Vytauto g. 7, patalpos nepritaikytos neįgaliųjų poreikiams. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Plungės filialas yra įsikūręs nuošalioje gatvėje - Vandentiekio g. 17, Plungės m., dviejų aukštų pastate.

Plungės rajono savivaldybė skatina neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų veiklą, sėkmingai organizuoja socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų įgyvendinimą. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektams įgyvendinti 2019 metais skyrė 54 461 eurą, Plungės rajono savivaldybės taryba – 10 939 eurus. Paraiškas pateikė 6 nevyriausybinės organizacijos.

Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtų valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšų paskirstymas 2015 - 2019 metais

	Organizacijos pavadinimas	Skirta lėšų iš viso				2019 m.	
		2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	VB	S B
1.	Viešoji įstaiga Klaipėdos ir Telšių regionų aklųjų centras	9268	9827	7800	8200	11 080	2 220
2.	Plungės sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija „Mūsų atžala“	7240	7400	8800	8500	8160	1640
3.	Plungės sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Plungės viltis“	9847	8135	9500	9400	8 830	1 770
4.	Plungės rajono neįgaliųjų draugija	19487	15800	10649	10 900	9 750	1 950
5.	Cerebrinio paralyžiaus asociacijos Plungės skyrius	4055	5900	7900	6500	8000	1600
6.	Telšių apskrities sergančiųjų nervų- raumenų ligomis asociacijos Plungės skyrius	1738	4500	6400	7400	8 641	1 759
7.	Plungės sergančiųjų cukriniu diabetu klubas	4344	4580	8300	8600	-	-
8.	Viešoji įstaiga Šiaulių kurčiųjų rehabilitacijos centras	2027	0	0	0	0	-
	Iš viso	58006	56143	59349	59500	54461	10939

Plungės rajono savivaldybėje aktyviai veikia 22 kaimiškos bendruomenės, Plungės pagyvenusių žmonių klubas „Pilnatis“, kurios vykdo įvairią socialinę kultūrinę veiklą bendruomenėje.

6.3.6. Siekiama sutvarkyti Šv. Jono Krikštytojo parapijos patalpas, esančias Vytauto g. 29, Plungėje, ir jas pritaikyti bendruomenės ir neįgaliųjų poreikiams ir veiklai. Šiai veiklai organizuoti Plungės rajono savivaldybė kartu su Šv. Jono Krikštytojo parapija įsteigė viešąją įstaigą Plungės bendruomenės centrą, kurio pagrindinė paskirtis - organizuoti ir teikti socialines paslaugas bendruomenės nariams, stiprinti nevyriausybinę organizacijų veiklą.

2019 metais baigiamas įgyvendinti projektas „**Socialinių paslaugų neįgaliesiems plėtra Plungės rajone**“, finansuojamas Regioninio plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Telšių apskrities skyriaus, ir planuojama Šv. Jono Krikštytojo parapijos pirmojo cokolinio aukšto patalpas pritaikyti neįgaliųjų NVO poreikiams ir veiklai. Pagal Plungės rajono savivaldybės administracijos ir Plungės Šv. Jono Krikštytojo parapijos jungtinės veiklos sutartį projektą įgyvendins Plungės parapijos klebonas. Projekto vertė - 252 190 eurų. Veikla šiose patalpose turėtų prasidėti nuo 2019 m. birželio 1 dienos.

Parengtas projektas „Socialinių paslaugų infrastruktūros bendruomenėje plėtra Plungės rajone“. Tikimasi gauti lėšų jo finansavimui ir Parapijos namų I – 3 aukštus pritaikyti neįgaliųjų ir bendruomenės poreikiams. Įgyvendinus projektą, numatomos:

- dienos užimtumo paslaugos, kurios bus teikiamos grupinio gyvenimo namuose (GGN) gyvenantiems, turintiems proto ir psichinę negalią asmenims (darbinio dienos užimtumo veikla, socialinių įgūdžių atkūrimas, kasdienių įgūdžių lavinimas, meninės saviraiškos veiklos bei individualios specialistų konsultacijos);
- bendruomeninės paslaugos įvairių socialinių grupių asmenims ir šeimoms (kompleksinės paslaugos šeimai, vaikų laisvalaikio ir užimtumo organizavimas, sociokultūrinių paslaugų organizavimas, savanoriškos veiklos organizavimas ir pan.).

6.3.7. Kompleksinės paslaugos šeimoms ir jose augantiems vaikams teikiamos, įgyvendinant projektą „Kompleksinių paslaugų teikimas šeimoms bendruomeniniuose šeimoms namuose“. Šio projekto pagrindinis tikslas - padėti šeimoms spręsti krizines situacijas, susijusias su fiziniais, emociniais, saugumo, socialiniais, vaikų ugdymo, tarpusavio santykių, saviraiškos poreikių tenkinimu, taip pat sudaryti palankias sąlygas derinti šeimos nariams darbo išipareigojimų, profesinės veiklos ir šeimos, vaikų priežiūros pareigas. Viešoji įstaiga „Edukacija kitaip“ vieno

langelio principu vykdo „Kompleksinių paslaugų teikimo bendruomeniniuose šeimos namuose“ projekto organizavimą, koordinavimą ir šių paslaugų teikimą Plungės rajono savivaldybės gyventojams:

- psichosocialinė pagalba;
- šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos;
- pozityvios tėvystės mokymai;
- vaikų priežiūros paslaugos.

Projektas parengtas vadovaujantis Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. A1-133 „Dėl Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“, ir finansuojamas iš ES struktūrinių fondų lėšų. Projekto veiklos vykdomos nuo 2017 m. sausio 1 dienos ir suplanuotos iki 2020 metų gruodžio 16 dienos.

Per dvejus projekto vykdymo metus paaiškėjo, kad labiausiai Plungės rajono gyventojai naudojami individualia (suteikta konsultacijų 531 žmogui) ir grupine psichosocialine pagalba (dalyvavo 627 asmenys), šeimos įgūdžių ugdymo (veiklose dalyvavo 591 asmuo) ir vaikų priežiūros paslaugomis (planuota 40, suteikta 138 asmenims).

Itin patrauklios yra sociokultūrinės paslaugos šeimai. Šioms paslaugoms numatyta labai nedaug valandų. Tikėtasi 96 dalyvių, jau sulaukta 211 asmenų. Grupinius pozityvios tėvystės užsiėmimus lankė 253 dalyviai, nors planuota paslaugų suteikti 128 asmenims.

Sunkiau sekasi teikti individualias tėvystės įgūdžių ugdymo paslaugas (planuota 48, dalyvavo 80), tikėtasi, kad daugiau bus norinčių konsultuotis poromis (planuota 192, sulaukta 34 dalyvių), nėščiosioms (planuota 76, dalyvavo 10) skirtas paslaugas.

Projekto veiklos organizuojamos gyventojams ir šeimoms patogiu laiku – po darbo valandų, savaitgaliais. Noriai talkina rajono seniūnijos, bendruomenių pirmininkai, bibliotekos ir kaimų kultūros centrų darbuotojai. Aktyviausiai projekto teikiamomis paslaugomis naudojami Šateikių, Kulių, Žemaičių Kalvarijos seniūnijų ir Plungės miesto gyventojai. Šiais metais grupiniai užsiėmimai pradėti organizuoti Platelių bei Alsėdžių seniūnijose.

Pagal numatytą projekto finansavimą paslaugas turėjo gauti 588 dalyviai. 2017 metais paslaugos suteiktos 740 dalyvių, o iki 2019 metų kovo 1 dienos paslaugos jau suteiktos 1 067 projekto dalyviams.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje.

Teikiamų socialinių paslaugų kokybė labai priklauso nuo darbuotojų kvalifikacijos, kompetencijos ir gebėjimų tinkamai atlikti pareigas. Socialinių paslaugų įstaigose ir seniūnijose dirbantys socialiniai darbuotojai kelia savo kvalifikaciją įvairiuose mokymuose bei seminaruose. Seniūnijose bei socialinių paslaugų įstaigoje dirbantiems socialiniams darbuotojams 2018 metais buvo organizuojami mokymai, kurie buvo apmokėti iš valstybės biudžeto tikslinių dotacijų lėšų, iš viso 5 300 eurų. Mokymus organizavo Plungės socialinių paslaugų centras, ir kiekvienas socialinis darbuotojas išklausė po 52 valandas mokymų. 2019 metais supervizijų organizavimui ir kvalifikacijos kėlimui skiriama 8 000 eurų.

Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje 2019 metais

Eil. Nr.	įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		iš viso	iš jų - finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:	26	12	39
1.1.	biudžetinėse	26	12	39
1.2.	viešosiose	1	ES	-
2.	Savivaldybės administracijoje	18	11	5
	Iš viso	45	23	44

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga.

Vadovaujantis Socialinių paslaugų planavimo metodika, Socialinių paslaugų planas sudaromas dvyliką kartą. Savivaldybė yra pagrindinė institucija, planuojanti, organizuojanti ir garantuojanti socialines paslaugas savo rajono gyventojams. Įgyvendinant 2018 metų Socialinių paslaugų planą, didelę įtaką turėjo padidėjęs rajono gyventojų poreikis socialinėms paslaugoms ir skiriamos lėšos.

Įgyvendinant plano priemonę „Mažinti trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų tėvų globos netekusiems vaikams Plungės vaikų globos namuose ir organizuoti bendruomenines paslaugas vaikams“, 2018 metais Plungės vaikų globos namai buvo reorganizuoti ir prijungti prie Plungės socialinių paslaugų centro. Buvo pasiekta, kad metų pabaigoje Plungės socialinių paslaugų centro vaikų globos grupėje (šeimynų pagrindu) liko gyventi 17 vaikų, 6 vaikai apgyvendinti naujai įrengtuose Bendruomeniniuose vaikų globos namuose. Palyginti su praėjusių metų duomenimis, 6 globojamais vaikais buvo mažiau.

Vykdamas plano priemonę „Įgyvendinti perėjimo nuo institucinės vaiko globos prie bendruomeninių paslaugų teikimo“, Globos centro funkcijos buvo pavestos Plungės socialinių paslaugų centrui, kuriame, be 2 dirbusių GIMK darbuotojų, pradėjo dirbti 2 socialiniai darbuotojai, vykdantys globos koordinatorių funkcijas. Globos centras ieško ir ruošia globėjus (rūpintojus), organizuoja socialinių paslaugų teikimą tėvų globos netekusiems vaikams ir teikia koordinuotą pagalbą budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams (rūpintojams) giminaičiams, įtėviams ir bendruomeninių globos namų darbuotojams. 2018 metais su budinčiu globotoju sudarė veiklos sutartį ir perdavė priežiūrai 1 tėvų globos netekusį naujagimį.

Įgyvendinant plano priemonę „Stiprinti socialinės priežiūros paslaugų teikimą socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus, tobulinant socialinių darbuotojų veiklos organizavimą - apjungiant į bendrą komandą - kelti jų kvalifikaciją ir aprūpinimą transporto ir apsaugos priemonėmis“, PSPC padėjo dirbti 3 atvejo vadybininkai, kurie įvertino ir organizavo kompleksinių paslaugų teikimą šeimoms. Socialiniai darbuotojai, dirbantys seniūnijose ir PSPC, buvo išlaisvinti nuo organizacinio darbo ir betarpiškai teikė paslaugas socialinę riziką patiriančioms šeimoms.

Įgyvendinant plano priemonę „Motyvuoti Plungės rajono savivaldybės šeimas pradėti savo šeimose globoti tėvų globos netekusius vaikus“, GIMK darbuotojai įvairiomis priemonėmis nuolatos viešino informaciją apie globėjų paiešką, dalyvavo susitikimuose su bendruomenėmis, su potencialiais globėjais kalbėjosi asmeniškai. Savivaldybės taryba padidino pagalbos pinigų mokėjimą globėjams, globojantiems vaikus šeimoje, nuo 2 BSI iki 3 BSI (nuo 76 iki 114 eurų) per mėnesį iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

Įgyvendinant plano priemonę „Teikti socialinės globos paslaugas suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims“, buvo siekiama sutrumpinti apgyvendinimo globos namuose laukimo laikotarpį, todėl paslaugos buvo pradėtos pirkti iš Kvėdarnos parapijos, Prūdiškių, Viliaus Gaigalaičio socialinės globos namų. Metų pabaigoje globos namuose gyveno 118 asmenų arba 10 asmenų daugiau nei metų pradžioje.

Įgyvendinant plano priemonę „Teikti integralios pagalbos paslaugas sunkią negalią turintiems asmenims jų namuose“, pagal ES fondo lėšomis finansuojamą programą 2018 metais buvo suformuotos 3 mobilios komandos, kurios aprūpintos 3 automobiliais ir reikiama įranga. Mobilią komandą sudaro slaugytojas, slaugytojo padėjėjas ir reabilitacijos specialistas, kurie teikia integralios (slaugos ir socialinės globos) pagalbos paslaugas neįgaliesiems jų namuose. Paslaugos teikiamos 30 sunkią negalią turinčių savivaldybės gyventojų. Per 2018 metus šias paslaugas gavo 40 asmenų.

Įgyvendinant plano priemonę „Plėsti socialinių paslaugų teikimą psichinę negalią turintiems asmenims. Įgyvendinant Dūseikių socialinės globos namų pertvarką, steigti slaugos namus Plungės rajono savivaldybės ligoninės patalpose, statyti grupinio gyvenimo namus, organizuoti neįgaliųjų dienos užimtumo paslaugas bendruomenėje“, siekiama surasti dienos užimtumo veiklai tinkamas patalpas. Buvo planuojamas trijų grupinio gyvenimo namų statybos vietos parinkimas savivaldybėje, suorganizuoti du susitikimai ir patalpų apžiūra su Socialinės

apsaugos ir darbo ministerijos atstovais bei LR Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto nariais. Šios priemonės įgyvendinimas iš SADM rengiamo projekto lėšų išlieka aktualus ir 2019 metais.

Įgyvendinant plano priemonę „Įgyvendinti Priklausomybių mažinimo programos priemonės, medikamentiniu gydymu ir kitomis paslaugomis padėti žmonėms atsikratyti žalingų įpročių“, Plungės visuomenės sveikatos biuras iš programai skirtų Savivaldybės biudžeto lėšų įsteigė gydytojo psichiatro ir koordinatoriaus etatus. Per 2018 metus asmenims buvo suteiktos 365 konsultacijos, o 61 asmeniui skirtas medikamentinis gydymas, organizuotos kitos paslaugos. Mokyklų, seniūnijų ir kitų įstaigų specialistams buvo suorganizuoti 8 mokymai priklausomybių problemoms spręsti.

Įgyvendinant plano priemonę „Organizuoti neblaivių asmenų išblaivinimo ir priežiūros paslaugas“ VšĮ Plungės rajono savivaldybės liginė pastatytame priestate įsteigė 4 vietas ir teikia laikino apnakvindinimo paslaugas neblaiviams asmenims. Atvežti neblaivūs asmenys yra apžiūrimi medicinos personalo, užtikrinamas jų saugumas. Ši paslauga pradėta teikti nuo 2018 metų rugsėjo mėnesio ir ja pasinaudojo 79 asmenys.

Įgyvendinama plano priemonė „Dalyvauti Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekto „Parama maisto produktais“ veikloje bei kitose „Maisto banko“ ir prekybos centrų „Iki“ organizuojamose akcijose“. Per 2018 metus iš „Maisto banko“ (2 kartus per metus) ir „Iki“ (4 kartus per savaitę) surinkti maisto produktai suformuoti į 1 740 maisto produktų paketų, kurie paskirstyti Plungės socialinių paslaugų centro vaikų globos grupei – vaikų kasdienių gyvenimo įgūdžių ugdymui namų ruošoje; mažas pajams gaunantiems dienos centro neįgaliesiems; vienišiams senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems, kuriems yra teikiamos pagalbos namuose paslaugos; taip pat probleminėms šeimoms, kurioms yra teikiamos socialinės priežiūros paslaugos, bei kitiems asmenims, atsidūrusiems krizinėse situacijose ir pateikusiems prašymus.

Įgyvendinant ES fondo „Parama maisto produktais“ projektą, praėjusiais metais 6 kartus buvo tiekta parama maisto produktais ir 2 kartus per metus tiekta higienos prekės 2 677 Plungės rajono gyventojams. Neišdalyti maisto produktų ir higienos prekių likučiai paskirstyti Plungės socialinių paslaugų centro labdaros valgyklai bei Plungės krizių centrui, kuris teikia apgyvendinimo paslaugas. 2018 metais iš ES projekto skirta lėšų papildančioms priemonėms įgyvendinti, už kurias seniūnijos ir Plungės socialinių paslaugų centras paramos gavėjams organizavo mokomuosius seminarus (apie finansų valdymą ir pilnavertę mitybą), edukacinius užsiėmimus, pažintines, pramogines išvykas ir kt. veiklas. Iš viso organizuota 11 papildančių veiklų.

Dauguma numatytų priemonių buvo įgyvendintos, tačiau socialinei paslaugų plėtrai Savivaldybės biudžeto lėšų reikėtų skirti daugiau. Didėjant socialinių paslaugų poreikiui bei siekiant geresnės teikiamų paslaugų kokybės, turi būti plečiamas ne tik socialinių paslaugų įstaigų tinklas, bet ir užtikrinama bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, pagalba.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Plungės rajono savivaldybės 2019 metų socialinių paslaugų plėtros kryptys

9.1. 2019 metų prioritetinės socialinių paslaugų rūšys:

- Mažinti tėvų globos netekusiems vaikams socialinės globos paslaugų teikimą institucijoje ir kurti alternatyvias socialinių paslaugų teikimo formas - vaikus apgyvendinti bendruomeniniuose vaikų globos namuose, buvusiems globotiniams teikti palydimosios globos paslaugas, aktyvinti Globos centro veiklą.
- Plėtoti teikiamas bendrąsias ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinę riziką patiriantiems vaikams ir šeimoms jų namuose, vaikų dienos centruose, bendruomenėje, gerinti jų prieinamumą.
- Plėsti socialinių paslaugų teikimą psichinę negalią turintiems asmenims, įgyvendinant Dūseikių socialinės globos namų pertvarką, steigti slaugos namus Plungės rajono

savivaldybės ligoninės patalpose, statyti grupinio gyvenimo namus, organizuoti neįgaliųjų dienos užimtumo paslaugas bendruomenėje.

- Skatinti viešosios įstaigos Plungės bendruomenės centro veiklas, siekiant pritaikytose Plungės parapijos patalpose organizuoti dienos užimtumo paslaugas nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų bendruomenėms, rengiant projektus ir ieškant finansavimo Plungės parapijos namuose esančių patalpų pritaikymui neįgalių žmonių ir bendruomenės poreikiams.
- Kurti savarankiško gyvenimo namus socialinę atskirtį patiriantiems asmenims ir grupinio gyvenimo namus negalią turintiems asmenims.

9.2. Prioritetinės žmonių socialinės grupės:

- našlaičiai ir be tėvų globos likę vaikai;
- socialinę riziką patiriantys vaikai ir jų šeimos;
- psichinę negalią turintys asmenys ir priklausomybės ligomis sergantys asmenys;
- senyvo amžiaus asmenys.

Socialinė parama bei paslaugos asmeniui (šeimai) ir toliau bus teikiamos atsižvelgiant į Plungės rajono savivaldybės gyventojų individualius poreikius ir interesus bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nuostatomis.

10. Priemonių planas.

Lentelėje naudojami sutrumpinimai: **SB** – Savivaldybės biudžetas, **VB**– valstybės biudžeto tikslinė dotacija, **V** – valstybės biudžetas, **AM** – asmens mokėjimas **PL**- projekto lėšos, **K** – kitos lėšos..

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (eurais), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
1. Organizuoti socialinės priežiūros, dienos, trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimą tėvų globos netekusiems vaikams, neįgaliems vaikams bei socialinę riziką patiriantiems vaikams ir jų šeimoms	1. Mažinti institucinės socialinės globos paslaugų teikimą tėvų globos netekusiems vaikams, organizuojant paslaugas vaikams bendruomenėje	VB-64 000; SB-221 000 K-11 000	Plungės socialinių paslaugų centras	Socialinės globos paslaugos tėvų globos netekusiems ar laikinai paimtiems vaikams teikiamos bendruomenėje, šeimose ar pas budinčius globotojus. Iš ES projekto lėšų įkurti antrus bendruomeninius vaikų globos namus naujai pastatytame name.
	2. Įgyvendinti „Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros“ projektą, ir aktyvinti Globos centro veiklą	SB-29 000 PL-92 670	Plungės socialinių paslaugų centras	Rengiami ir konsultuojami asmenys, pageidaujantys globoti vaikus savo šeimoje, teikiama kompleksinė pagalba budintiems globotojams ir globėjams (rūpintojams). Paslaugai teikti iš projekto lėšų įsigyti transporto priemonę.
	3. Skatinti naujų dienos centrų kūrimą seniūnijose (Alsėdžių sen.) ir plėsti dienos užimtumo paslaugas vaikams iš socialinę riziką	SB-34 200;	Socialinės paramos skyrius, NVO	Iš projekto lėšų ir Savivaldybės biudžeto lėšų remti organizacijas, teikiančias dienos socialinės priežiūros

	patiriančių bei skurdžiai gyvenančių šeimų („Cyrulis“, „Vilties vėrinėliai“, Šateikių ir kiti vaikų dienos centrai)			paslaugas vaikams. Plėsti įstaigų tinklą seniūnijose.
	4. Stiprinti koordinuotą pagalbą šeimoms, patiriančioms socialinių problemų, telkiant ir jungiant įvairių sričių specialistus.	VB- 331 000; SB- 10 000	Plungės socialinių paslaugų centras, seniūnijos	Atvejo vadybos specialistai koordinuoja kompleksinės pagalbos teikimo šeimai procesą, jungia ir įtraukia daugiau įvairių sričių specialistų problemoms spręsti, koordinuoja socialinių paslaugų teikimą šeimoms
	5. Motyvuoti Plungės rajono savivaldybės šeimas pradėti savo šeimose globoti tėvų globos netekusius vaikus	SB-60 000	Socialinės paramos skyrius	Rasti būdų nuolat didinti pagalbos pinigų mokėjimą budintiems globotojams ir globėjams, globojantiems vaikus šeimoje
2. Organizuoti dienos, trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimą neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims	1. Teikti socialinės globos paslaugas suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims socialinės globos namuose	VB- 246 900; SB-174 000;	Socialinės paramos skyrius	Organizuojant socialinės globos paslaugų teikimą asmenis, parinkti labiausiai jų poreikius ir negalią atitinkančius socialinės globos namus.
	2. Teikti dienos socialinės globos paslaugas negalią turintiems asmenims	VB- 18 000 SB -12 00 K -1 200;	Plungės socialinių paslaugų centras	Teikti dienos globos paslaugas 13-15 suaugusių asmenų su sunkia negalia
	3. Teikti integralios pagalbos paslaugas sunkią negalią turintiems asmenims jų namuose	VB-6 000 PL- 65 800 K -1 000	Plungės socialinių paslaugų centras	Teikti kompleksines (slaugos ir socialinės globos) paslaugas 30 asmenų
	4. Globos namuose pageidaujantiems gyventi senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims atlikti socialinės globos poreikio vertinimą bei nustatyti jų finansines galimybes mokėti už suteiktas paslaugas	SB -25 000	Socialinės paramos skyrius	Įvertinti asmenų socialinės globos poreikį, finansinę galimybę mokėti už paslaugas. Organizuoti asmenų apgyvendinimą globos namuose bei apmokėti už suteiktas socialines paslaugas
	5. Plėsti socialinių paslaugų teikimą psichinę negalią turintiems asmenims. Įgyvendinant Dūseikių socialinės globos namų pertvarką, steigti slaugos namus Plungės rajono savivaldybės ligoninės patalpose, statyti grupinio	PL-2 050 000	Savivaldybės taryba	Iš ES projekto lėšų pritaikyti Savivaldybės ligoninės patalpas neįgaliųjų slaugai. Organizuoti 3- 4 grupinio gyvenimo namų statybą Plungės rajono savivaldybėje

	gyvenimo namus, organizuoti neįgaliųjų dienos užimtumo paslaugas bendruomenėje			
3. Plėtoti socialinės priežiūros paslaugas Plungės rajono savivaldybės gyventojams	1. Plėsti pagalbos namuose paslaugas, gerinti jų kokybę ir prieinamumą	SB-80 000; K- 4 000;	Plungės socialinių paslaugų centras	Siekti, kad pagalbos namuose paslaugos senyvo amžiaus ir vienišiams asmenims būtų teikiamos didesnį valandų skaičių ir atitiktų kokybišką paslaugų teikimą
	2. Teikti dienos užimtumo paslaugas proto negalią turintiems asmenims	SB-40 000; K-1 000;	Plungės socialinių paslaugų centras	Dienos centre teikiamos užimtumo paslaugos 16-18 asmenų su proto negalia virš 18 metų amžiaus.
	3. Teikti laikino apnakvindinimo (iki 3 parų) ir apgyvendinimo paslaugas Plungės krizių centre suaugusiems socialinę riziką patiriantiems asmenims ir šeimoms	SB-159 800; K -7 000	Plungės krizių centras	Paslaugos teikiamos suaugusiems asmenims, patiriantiems socialinę riziką
	4. Teikti pagalbą krizės ištiktoms mamoms su vaikais, suteikiant įgūdžių ugdymo, psichosocialines ir kitas paslaugas	SB - 7 000 Projekto lėšos	Plungės socialinių paslaugų centras	Besilaukiančioms moterims ir moterims su vaikais teikti krizių įveikimo ir socialinių įgūdžių ugdymo paslaugas
	5. Tęsti Priklausomybių mažinimo programos priemonių įgyvendinimą,	SB -41 000	Visuomenės sveikatos biuras	Medikamentiniu gydymu ir kitomis paslaugomis padėti asmenims įveikti priklausomybes, atstatant jų savarankiškumą rūpintis savo asmeniniu gyvenimu
	6. Organizuoti neblaivių asmenų išblaivinimo ir priežiūros paslaugas (saugios nakvynės programa)	SB-54 500	Plungės rajono savivaldybės ligoninė	Teikti neblaivių asmenų saugios nakvynės paslaugas
4. Plėtoti bendrąsias socialines paslaugas Plungės rajono savivaldybėje	1. Teikti nemokamo maitinimo paslaugas labdaros valgykloje, ieškoti kitų maitinimo organizavimo būdų	SB-14 000	Plungės socialinių paslaugų centras	Teikti maitinimą Centro lankytojams ir kitiems asmenims, neturintiems sąlygų pasigaminti karšto maisto savo namuose, didinti maitinimo paslaugos kainą

	2. Dalyvauti Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekto „Parama maisto produktais“ veikloje bei kitose „Maisto banko“ ir prekybos centrų „Iki“ organizuojamose akcijose	SB-7 000 ES-6 000	Socialinės paramos skyrius, Plungės socialinių paslaugų centras, seniūnijos	Sudaryti mažas pajamas gaunančių asmenų sąrašus, organizuoti produktų sandėliavimo ir transportavimo paslaugas, taip pat išdalyti produktus gyventojams pagal sudarytus sąrašus
	3. Teikti specialaus transporto paslaugas neįgaliesiems asmenims, spręsti naujo specialaus automobilio įsigijimą	SB -30 000; AM -700;	Plungės socialinių paslaugų centras, NVO, Cukrinio diabeto klubas	Gerinti teikiamų specialaus transporto paslaugų kokybę. Asmenis dializės procedūroms vežti su lydinčiu asmeniu. Teikti specialaus transporto paslaugas didesniai neįgaliųjų skaičiui
	4. Organizuoti aprūpinimą būtiniaisiais daiktais ir avalyne		Plungės krizių centras, Plungės socialinių paslaugų centras, NVO	Esant poreikiui, aprūpinti asmenis ir šeimas būtiniaisiais daiktais iš labdarai gaunamos paramos
5. Sukurti saugią aplinką visiems bendruomenės nariams	1. Pradėti teikti asmeninės higienos ir priežiūros paslaugas (pirties) socialinės rizikos asmenims	SB-3 000	Socialinės paramos skyrius	Apmokėti skurde ir be patogumų gyvenantiems socialinę riziką patiriantiems asmenims pirties (dušo) paslaugas
	2. Aprūpinti neįgalios žmonės techninės pagalbos priemonėmis	VB-15 000	Plungės socialinių paslaugų centras	Organizuoti techninių pagalbos priemonių parvežimą ir išdalijimą pagal poreikius negalią turintiems asmenims
	3. Pritaikyti gyvenamąjį būstą žmonėms su negalia ir šeimoms, auginančioms neįgalios vaikus	VB- 17 000; SB-25 000;	Socialinės paramos ir Vietos ūkio skyriai	Pagal neįgalių žmonių specialiuosius poreikius pritaikyti gyvenamuosius būstus neįgaliesiems ir šeimoms, auginančioms sunkią negalią turinčius vaikus
	4. Organizuoti Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje programos įgyvendinimą	VB-58 000; SB -29 000;	Socialinės paramos skyrius	Organizuoti programų vykdymą ir paslaugų teikimą
	5. Organizuoti NVO veiklą pritaikytose judėjimo negalią turintiems žmonėms patalpose	PL- 10 000;	Savivaldybės taryba	Šv. Jono Krikštytojo parapijos patalpų, esančių Vytauto g. 29, Plungėje, pritaikymas neįgaliųjų poreikiams ir jų išlaikymas

	6. Teikti kompleksines paslaugas šeimoms Bendruomeniniuose šeimoms namuose	PL-62 400	VšĮ „Edukacija kitaip“	Įgyvendinant ES finansuojamą projektą, teikti šeimoms įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės paslaugas; pozityvios tėvystės mokymus; vaikų priežiūros paslaugas.
	7. Organizuoti asmeninio asistento paslaugų teikimą neįgaliesiems	PL 30 000	VšĮ „Edukacija kitaip“	Asmeninio asistento paslaugų teikimas asmenims su fizine ir kompleksine negalia
	8. Užtikrinti viešosios įstaigos Plungės bendruomenės centro veiklą, organizuojant neįgaliesiems paslaugas bendruomenėje	SB-30 000	VšĮ Plungės bendruomenės centras	Pritaikyti Šv. Jono Krikštytojo parapijos 1-3 aukšto patalpas, esančias Vytauto g. 29, Plungėje, bendruomenės ir neįgaliųjų poreikiams
	9. Užtikrinti socialines paslaugas teikiančių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą	SB -10 000 VB - 8 000	Sav. adm., Plungės socialinių paslaugų centras	Socialiniai darbuotojai per metus išklauso 16 valandų kvalifikacijos kėlimo kursus, dalyvauja supervizijose
	10. Per įvairias sklaidos priemones teikti informaciją gyventojams apie Savivaldybės teikiamas socialines paslaugas, organizuoti bendrus renginius, seminarus	SB - 500	Socialinės paramos skyrius	Teikti informaciją Savivaldybės tinklalapyje, rajoniniuose laikraščiuose

2019 metais sėkmingai įgyvendinami ES finansuojami „Integralios pagalbos“ ir „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimo Bendruomeniniuose šeimoms namuose“ projektai bei baigiamas įgyvendinti „Socialinių paslaugų neįgaliesiems plėtra Plungės rajone“ projektas.

Plungės socialinių paslaugų centras organizuoja Globos centro veiklą, tobulina GIMK darbą bei teikia pagalbą globėjams ir tėvams. PSPC vaikų globos grupė organizuoja paslaugas tėvų globos netekusiems vaikams - palydimąją globą ir bendruomenines paslaugas atskiruose gyvenamosiose namuose (butuose), moterų su vaikais krizių įveikimo ir socialinių įgūdžių stiprinimo paslaugas taip pat atokvėpio paslaugas globėjams ir neįgalius vaikus augintiems tėvams .

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2019 m. Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos yra perkamos iš valstybės ir kitų savivaldybių pavaldumo įstaigų:

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Dūseikių socialinės globos namai	4
		Stonaičių socialinės globos namai	22
		Padvarių socialinės globos namai	3
		Antavilių pensionatas	1
		Prūdiškių socialinės globos namai	2

		Viliaus Gaigalaičio socialinės globos namai	4
		Rietavo parapijos senelių globos namai	21
		Kvėdarnos parapijos senesne globos namais	4
		Ventos socialinės globos namai (vaikams)	1
2.	Trumpalaikė socialinė globa psichinėmis ligomis sergantiems asmenims	Kretingos rajono savivaldybės Dienos veiklos centro Salantų padalinys	2
3.	Kitos socialinės paslaugos		

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimas.

Socialinių paslaugų teikimo Plungės rajono savivaldybėje finansavimo šaltiniai yra Savivaldybės biudžeto, tikslinės valstybės biudžeto lėšos, skirtos darbuotojų, teikiančių paslaugas socialinės rizikos šeimoms, darbo užmokesčiui apmokėti, ir asmenims su sunkia negalia socialinei globai teikti, taip pat ES finansuojamų projektų lėšos. Savivaldybės biudžeto lėšų poreikis socialinėms paslaugoms teikti nuolat auga, nes didėja paslaugų gavėjų skaičius, siekiama teikti kokybiškas paslaugas.

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai:

Eil. Nr.		Faktinės išlaidos 2017 m. (eurais)	Faktinės išlaidos 2018 m. (eurais)	Planinės išlaidos 2019 m. (eurais)	Palyginti 2019 m. su 2018 m., proc.
1	2	3	4	5	6
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	1 091 425	1 304 300	1 277 700	98,0
	Savivaldybės biudžetas	34 281 400	38 663 600	40 154 300	103,9
1.1.	palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	3,18	3,4	3,2	
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos	696 144	957 300	954 100	99,7
	iš jų:				
2.1.	socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	169 000	232 500	331 000	142,4
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	260 644	312 900	246 900	78,9
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokos globojamiems vaikams	143 500	281 800	255 000	90,5
2.4.	Plungės socialinių paslaugų centro (vaikų globos namų) išlaikymo išlaidos	73 000	78 100	64 000	81,9
2.5.	socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems bendruomenėje	50 000	52 000	57 200	110,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos	153 400	387 200	478 970	123,7
3.1.	Integralios pagalbos paslaugų programai	79 200	72 600	65 800	90,6

3.2	Kompleksinių paslaugų šeimai programai (VšĮ „Edukacija kitaip“)	74 200	62 400	62 400	100,0
3.3	Socialinių paslaugų neįgaliesiems plėtros Plungės rajone programai (Parapijos namai)	x	252 200	0,00	x
3.4	Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros programai	x	0,00	92 670	x
3.5	Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtros programai	x	0,00	258 100	x
4.	Asmenų mokėjimas už socialines paslaugas	44 800	29 000	26 000	89,7
5.	Kitos lėšos (būsto pritaikymas, kompensacinė technika)	62 700	38900	31 160	80,1
	Iš viso, Eur (Savivaldybės ir valstybės biudžetų lėšos)	2 048 469	2 716 700	2 767 930	101,9

12.2. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas.

Plungės rajono savivaldybė socialinėms paslaugoms teikti 2019 metais iš Savivaldybės biudžeto skyrė 3,2 proc. lėšų nuo visų suplanuotų savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms vykdyti. Socialinių paslaugų teikimas finansuojamas iš įvairių šaltinių: didžiausia dalis – 46,2 proc. - iš Savivaldybės biudžeto lėšų, 34,5 proc. - iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos lėšų, 17,3 proc. sudaro vykdomų projektų ES struktūrinių fondų lėšos. Palyginti su 2018 m., daugiausia keičiasi planuojamos ES struktūrinių fondų lėšos, nes numatomi įgyvendinti nauji projektai.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų būdai:

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Faktinės lėšos 2017 m. (eurai)	faktinės lėšos 2018 m. (eurai)	Planinės lėšos 2019 m. (eurai)	2019 m., palyginti su 2018 m., proc.
1.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas (Savivaldybės įstaigos)	991 225	1 170 300	1 092 500	93,4
	Iš jų:				
	Plungės socialinių paslaugų centras	324 500	480 800	662 500	137,8
	Plungės krizių centras	152 800	155 100	160 500	103,5
	Plungės vaikų globos namai ir Bendruomeninių vaikų globos namų įrengimas	368 900	220 000	0,00	x
	Plungės visuomenės sveikatos centro Priklausomybių mažinimo programa	x	37 800	41 000	108,5
	Plungės savivaldybės ligoninės saugios nakvynės programa	x	110 000	54 500	49,5
	Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos seniems ir neįgaliems asmenims	145 025	166 600	174 000	104,4
2.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos	33 000	55 800	93 200	167,0

	nevyriausybiniams organizacijoms				
2.1	Neįgaliųjų organizacijų teikiamos paslaugos ir kultūrinė veikla	11 500	28 200	29 000	102,8
2.2	VšĮ Plungės bendruomenės centro programa		0,0	30 000	x
2.2	Vaikų dienos užimtumo centrai (vaikų globos agentūra „Cyrulis“, Žemaičių Kalvarijos „Vilties vėrinėliai“, Šateikių vaikų dienos centras).	21 500	27 600	34 200	123,9
3.	Kitos socialinės paslaugos (ES maisto produktai, būsto pritaikymas, pagalbos pinigai ir kt.)	67 200	78 200	92 000	117,6
	IŠ VISO	1 091 425	1 304 300	1 277 700	98,0

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai.

Siekiant efektyvinti socialinių paslaugų organizavimą, būtina investuoti į specialistų kvalifikacijos kėlimą. Įvertinus socialinių darbuotojų poreikį ir jų kvalifikaciją, numatoma sudaryti sąlygas tolesniam profesiniam tobulėjimui. 2019 metais atvejo vadybininkų ir socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, supervizijoms ir profesinės kompetencijos tobulinimui skiriama 8 000 eurų valstybės biudžeto lėšų (2,5 proc. nuo socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui patvirtintų asignavimų). Siekiant gerinti socialinių darbuotojų darbo efektyvumą su šeimomis ir tolygiai paskirstyti darbo krūvius seniūnijose ir Plungės mieste, planuojama apjungti visus darbuotojus, kurie būtų pavaldūs Plungės socialinių paslaugų centrui. Tam tikslui būtina darbuotojus aprūpinti transporto priemonėmis arba skirti kompensacijas už nuosavo transporto naudojimą.

Socialinius darbuotojus ir individualios priežiūros darbuotojus (socialinių darbuotojų padėjėjus, lankomosios priežiūros darbuotojus, asmeninius asistentus), tiesiogiai dirbančius su klientais, būtina aprūpinti reikalingomis saugos priemonėmis (pirštines, dezinfekcinės priemonės ir kt.), apdrausti nuo galimo smurto ir nelaimingų atsitikimų darbe.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytu priemonių finansavimu.

2019 metais Savivaldybė iš savo biudžeto lėšų socialinėms paslaugoms teikti planuoja skirti 1 277 700 eurų, arba 3,2 procento visų planuojamų Savivaldybės biudžeto lėšų. Ši suma tik minimaliai patenkina socialinių paslaugų poreikį, nes auga paslaugų poreikis.

Sėkmingai savivaldybės gyventojams teikiamos šios socialinės paslaugos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, specialaus transporto organizavimas);
- socialinės priežiūros paslaugos (pagalbos namuose, dienos užimtumo paslaugos proto negalią turintiems asmenims, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms, apgyvendinimo nakvynės namuose ir Krizių centre paslaugos);
- socialinės globos paslaugos globos namuose;
- pradėtos teikti bendruomeninių vaikų globos namų paslaugos tėvų globos netekusiems vaikams.

Įgyvendinant Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimos ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014-2020 metų veiksmų planą, taip pat didėjant socialinių paslaugų poreikiui bei siekiant geresnės teikiamų paslaugų kokybės, turi būti plečiamas socialinių paslaugų įstaigų tinklas, užtikrinama bendruomenių ir nevyriausybinių organizacijų veikla.

Plungės rajone trūksta arba visai neteikiamos šios socialinės paslaugos:

- apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos vienišiemis socialinę riziką patiriantiems asmenims ar neįgaliesiems asmenims, ypač turintiems psichinę negalią;
- grupinio gyvenimo namų ar palydimosios globos paslaugų jaunuoliams, paliekantiems

- globos namus ar globėjus;
- vaikų dienos centrų seniūnijose ir didesnėse bendruomenėse;
- asmens higienos paslaugos socialinės rizikos asmenims.

Rajone veikiančios nevyriausybinės organizacijos į socialinių paslaugų teikimą įsitraukia aktyviau, tačiau organizacijų iniciatyvos dar labai trūksta kaimiškose rajono vietovėse. Šiuo metu kaimo ir mažų miestelių gyventojai turi mažiau galimybių gauti reikiamas socialines paslaugas, šiose vietovėse trūksta įvairesnių visų socialinių grupių poreikius atitinkančių socialinių paslaugų, trūksta aktyviai veikiančių NVO, teikiančių bendruomenines paslaugas gyventojams.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 patvirtinti Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai. Vertinant pagal normatyvuose nustatytus socialinių paslaugų poreikius, 2019 metais Plungės rajono savivaldybės gyventojams tenka:

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys	NORMATYVAS		2019 m. esama situacija		Skirtumas („+“ trūksta iki normatyvo, „-“, viršija normatyvą)
		10 000 gyventojų tenka		10 000 gyventojų tenka		
		viėtų	gavėjų	viėtų	gavėjų	
1.	Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos bei suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos					
1.1	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	x	50	x	23,7	+26,3
1.2	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	11	x	0,9	+10,1
1.3	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60	x	0,9	+59,1
1.4	Trumpalaikė socialinė globa	2,7	x	0,4	x	+2,3
1.5	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	6	x	x	x	x
1.6	Ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose	27	x	3,5	x	+23,5
1.8	Ilgalaikė socialinė globa grupiniuose gyvenimo namuose	7	x	x	x	x
2.	Šeimos ir vaikai					
2.1	Šeimos socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jos namuose	x	43	x	18,0	+25,0
2.2	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):					
2.2.1	vaikų	x	30	x	4,6	+25,4
2.2.2	šeimų	x	26	x	x	x
2.3	Šeimos apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose	3,5	x	x	x	x
2.4	Pagalba globėjui (rūpintojui), įvaikintojui	x	4,5	x	1,8	+2,7

2.5	Dienos socialinė globa	x	1	x	x	x
2.6	Dienos socialinė globa	11	x	x	x	x
2.7	Trumpalaikė socialinė globa vaikui su negalia	2	x	x	x	x
2.8	Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia:					
2.8.1	grupinio gyvenimo namuose	0,3	x	x	x	x
2.8.2	socialinės globos namuose	0,2	x	0,6	x	-0,4
2.9	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui:					
2.9.1	šeimynoje	2	x	x	x	x
2.9.2	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	4	x	0,2	x	+3,8
2.9.3	vaikų socialinės globos namuose	2	x		0,5	+1,5
2.10	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą	0,2	x	0,1	x	+0,1
3.	Socialinės rizikos suaugę asmenys					
3.1	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	8	x	x	x
3.2	Asmens apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5	x	x	1,8	+1,7
3.3	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo vietose	5,5	x	1,0	x	+4,5

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖS

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija.

Plungės rajono savivaldybės ateinančių 3 metų socialinių paslaugų plėtros vizija – sukurti gyventojų poreikius atitinkantį socialinių paslaugų įstaigų tinklą, siekti socialinių paslaugų teikimo optimizavimo bendruomenėje ir šeimose, užtikrinti reikalingų socialinių paslaugų teikimo tęstinumą. Sukurti paslaugų tinklą, kad tėvų globos netekę vaikai gyventų bendruomenėje.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos.

Per ateinančius 3 metus numatoma plėtoti šias socialines paslaugas:

- sukurti ir kompleksiskai teikti paslaugas socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams, kad kuo mažiau vaikų liktų be tėvų globos; organizuoti tėvų mokymus, padedančius nepatekti į socialinės rizikos šeimų gretas; siekti, kad visoms socialinę riziką patiriančioms šeimoms būtų teikiamos kokybiškos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos taikant atvejo vadybos organizavimo formą;
- aktyvinti PSPC Globos centro veiklą, stiprinti globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, atrankos ir rengimo paslaugų teikimą, siekiant vaikus globoti (rūpinti) šeimos aplinkoje ar juos įvaikinti, skatinti globėjus ir budinčius globotojus periodinėmis pinigineis išmokomis bei teikti jiems profesionalią pagalbą;
- vykdant perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų

pertvarką, savivaldybėje būtina plėtoti ir remti nestacionarias bendruomenines paslaugas; be tėvų globos likusiems vaikams teikti paslaugas tik bendruomeniniuose globos namuose, skatinti globą šeimoje; labiau rūpintis pilnametystės sulaukusiais globotiniais – organizuoti palydimosios globos paslaugas arba kurti grupinio gyvenimo namus, ruošti savarankiškam gyvenimui;

- teikti socialines paslaugas pagal poreikį visiems socialiai pažeidžiamiems savivaldybės gyventojams arčiausiai gyvenamosios vietos, teikti negalią turintiems asmenims integralios (slaugos ir socialinės globos) pagalbos paslaugas jų namuose;
- sukurti kompleksinių paslaugų teikimo sistemą psichinę negalią turintiems asmenims - įsteigti grupinio gyvenimo namus psichinę negalią turintiems asmenims (SADM planuoja Plungės rajono savivaldybėje 4 grupinių gyvenimo namų statybą ir slaugos paslaugų teikimą Dūseikių socialinės globos namų gyventojams iš ES fondo lėšų) ir organizuoti dienos užimtumo paslaugas bendruomenėje;
- steigti ir išlaikyti savarankiško gyvenimo ar grupinio gyvenimo namus; siekti, kad savarankiško gyvenimo namuose būtų teikiamos paslaugos asmenims, nereikalaujantiems nuolatinės intensyvios priežiūros, tačiau jiems būtų sukuriamos namų gyvenimo sąlygos; kad savarankiško gyvenimo namuose paslaugos būtų teikiamos nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems socialinės rizikos asmenims, turintiems judėjimo negalią, užaugusiems vaikų globos namų globotiniams, turintiems vidutinį neįgalumą, našlaičiams bei vienišiams sunkiai save apsitarnaujantiems asmenims;
- skatinti VšĮ Plungės bendruomenės centro veiklą ir bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis ir seniūnijų bendruomenėmis, suteikti socialines paslaugas teikiančioms nevyriausybiniams organizacijoms pritaikytas patalpas, sukurti gerą materialinę bazę;
- organizuoti kompleksinę ir gerai veikiančią asmenų išblaivinimo ir jų gydymo nuo priklausomybių sistemą;
- skatinti socialinius darbuotojus kelti savo kvalifikaciją, semtis naudingų darbo žinių ir įgūdžių bei kvalifikuotai atlikti socialinį darbą.

Teikiant socialines paslaugas, svarbu bendradarbiauti ir dirbti komandoje. Socialinės paslaugos turėtų būti teikiamos kompleksiškai bei derinamos su kitomis socialinės ir sveikatos apsaugos formomis. Todėl viena prioritetinių socialinių paslaugų plėtros krypčių yra ilgalaikės priežiūros paslaugų (kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrų bendru įsakymu patvirtintame Slaugos ir socialinių paslaugų bendro teikimo tvarkos apraše) teikimo sistemos plėtojimas bei šių paslaugų teikimas rajono gyventojams, kuriems nustatytas šios paslaugos poreikis.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis.

Plečiantis socialinių paslaugų infrastruktūrai ir didėjant paslaugų kainai socialinėms paslaugoms skiriamų lėšų dalis kiekvienais metais turėtų didėti. Pertvarkant institucinę vaikų globos sistemą Plungėje, paslaugų teikimas tėvų globos netekusiems vaikams bendruomeniniuose globos namuose reikalauja didesnio finansavimo iš Savivaldybės biudžeto.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams.

Reikalingi materialiniai, finansiniai, žmogiškieji ištekliai ir politiniai sprendimai, norint teikti savivaldybės gyventojų poreikius atitinkančias ir kokybiškas socialines paslaugas:

- vaikų globos institucijos pertvarkai vykdyti ir vaikams, netekusiems tėvų globos, teikti paslaugas bendruomenėje, apmokėti globėjų ir budinčių globotojų paslaugas lėšos skiriamos iš Savivaldybės biudžeto bus žymiai didesnės, nes brangs Bendruomeninių vaikų globos namų išlaikymo išlaidos, be to, mažės ir visiškai neliks valstybės biudžeto tikslinės dotacijos;
- paslaugų plėtrai ir kokybės gerinimui reikalingi didesni žmogiškieji ištekliai; priimamų socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbo užmokesčiui ir kvalifikacijos kėlimui reikalingos papildomos Savivaldybės biudžeto lėšos;
- kasmet didėja institucijose teikiamų ilgalaikės socialinės globos paslaugų kainos, daugėja paslaugų gavėjų, todėl nuolatos didėja išlaidos;

- reikalingos didelės investicijos siekiant įkurti savarankiško gyvenimo namus socialinę riziką patiriantiems asmenims ir grupinio gyvenimo namus neįgaliesiems asmenims.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Socialinių paslaugų rūšys:	Mastas (vietų skaičius)
Socialinės globos paslaugos suaugusiems asmenims su proto ir psichine negalia	10
Socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus ir negalią turintiems asmenims	10

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo ir priežiūros vykdytojai.

Plungės rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano vykdytojai: Socialinės paramos skyrius, kaimiškosios seniūnijos, Plungės socialinių paslaugų centras, Plungės krizių centras, Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos centras, socialines paslaugas teikiančios nevyriausybinės organizacijos. Socialinės paramos skyrius renka, sistemina ir analizuoja informaciją apie teikiamas socialines paslaugas savivaldybės teritorijoje. Plungės socialinių paslaugų centras atsakingas už bendruomeninių vaikų globos namų plėtrą, tinkamai organizuotą Globos centro veiklą bei atvejo vadybos organizavimą pereinamuoju laikotarpiu. VŠĮ Plungės bendruomenės centras skatins neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų bendruomenėje veiklas, bus atliekamos socialinių paslaugų poreikio, jų teikimo kokybės apklausos. Plano įgyvendinimą kontroliuoja Plungės rajono savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai.

Plungės rajono savivaldybės 2019 metų socialinių paslaugų planas bus vertinamas metams pasibaigus. Plano vertinimo metu pasiekti rezultatai bus aptariami su socialines paslaugas teikiančių įstaigų vadovais, socialiniais darbuotojais bei Plungės rajono savivaldybės administracijos vadovais.

Siekiant sėkmingo socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo, būtina:

- visas savivaldybėje teikiamas bendrąsias, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugas registruoti Socialinės paramos informacinėje duomenų bazėje (SPIS). Vadovaujantis LR teisės aktais už socialinių paslaugų skyrimo asmenims duomenų suvedimo į duomenų bazę atsakingas Socialinės paramos skyrius, o už suteiktų socialinių paslaugų asmenims duomenų suvedimą - Plungės socialinių paslaugų centras ir Plungės krizių centras;
- bendradarbiauti su įvairiomis įstaigomis ir nevyriausybėmis organizacijomis, siekiant gerinti socialines paslaugas gaunančių asmenų gyvenimo kokybę;
- 2019 m. Socialinių paslaugų planą skelbti Plungės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.plunge.lt

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas.

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros metu turi būti reguliariai atliekama pasiektų rezultatų, tikslų bei uždavinių analizė. Atsižvelgiant į kintančias aplinkybes, atliekamas numatytų vykdyti priemonių efektyvumo vertinimas. Vertinant plane numatytas įgyvendinamas priemonės, vadovaujamosi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra bei kontrolė derinama su savivaldybės strateginio plano įgyvendinimo priežiūros procedūra ir tvarka.

2019 metų planuojami socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijai:

1. Plungės rajono savivaldybės biudžeto išlaidos per metus socialinėms paslaugoms, tenkančios vienam savivaldybės gyventojui, - 38,4 Eur.
2. Valstybės skirtų dotacijų santykis su Savivaldybės biudžeto lėšomis, skiriamomis

socialinėms paslaugoms, - 74,7 proc.

3. Vietų skaičiaus stacionariose socialinių paslaugų įstaigose santykis su vietų skaičiumi (maksimaliu lankytojų skaičiumi per dieną) nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose (laikino gyvenimo namuose, dienos socialinės globos centruose, savarankiško gyvenimo namuose, socialinės priežiūros centruose) - 0,28.

4. Socialinių paslaugų (įskaitant bendrąsias socialines paslaugas) gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi, - 9,1 proc.

5. Socialinės globos ir socialinės priežiūros gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi, - 3,3 proc.

6. Regioninių socialinių paslaugų gavėjų skaičiaus santykis su kitų socialinių paslaugų (išskyrus bendrąsias socialines paslaugas) gavėjais – 0,3.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje, tenkantis 10 tūkst. savivaldybės gyventojų - 29,7.
